

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ

THE BULLETIN ON INTERNATIONAL COOPERATION OF THE MINISTRY OF EDUCATION

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2546 : Vol. 1 No.1 October-December 2003

ISSN 1686-0748

ฉบับที่ 1

ฉบับปฐมฤกษ์

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ (The Bulletin on International Cooperation of the Ministry of Education) ฉบับนี้ ถือเป็นวารสาร **ฉบับปฐมฤกษ์** ของการใช้ชื่อใหม่ นหลังจากที่ใช้ชื่อเดิมว่า วารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (The Bulletin of Thai National Commission for UNESCO) มาเป็นระยะเวลา ที่ยาวนานถึง 35 ปีเต็ม

สาเหตุที่เปลี่ยนชื่อใหม่ มิได้เป็นเพราะสาเหตุแห่งความเหมาะสมทางด้านโนราศาสตร์ แต่เป็น เพราะความปรารถนาที่จะให้ **งานความร่วมมือทางด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ** ซึ่ง ปัจจุบันมีอยู่มากมาย ไม่เฉพาะแต่ในงานในสาขางาน UNESCO เท่านั้น ได้มีโอกาสนำเสนอต่อท่านผู้อ่าน ด้วยการใช้ **สื่อที่เป็นวารสาร** ในชื่อนี้ **ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ** ซึ่ง **สำนักความร่วมมือต่างประเทศ สป.** (Bureau of International Cooperation) ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะ **สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก** (Secretariat of the Thai National Commission for UNESCO) หรือในฐานะ **สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยซีมีโอ** (Secretariat of the Thai National Commission for Southeast Asian Ministers of Education Organization) หรือในฐานะใด ๆ ที่ปฏิบัติงานรับผิดชอบอยู่ ไปสู่ท่านผู้อ่านใน ภาครวมได้อย่างทั่วถึงมากที่สุด เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ติดตามใน **ความเคลื่อนไหว** ได้รับทราบในงาน ตามภารกิจ และได้มีส่วนร่วมเป็น **เครือข่าย** ในสาขางานด้านนี้ร่วมกันอย่างใกล้ชิดตามที่ปรารถนา

นอกจากการใช้ **สื่อที่เป็นวารสาร** ทำหน้าที่เป็น **สะพานเชื่อมโยงข้อมูล** ระหว่างท่านผู้อ่านกับ **สำนักความร่วมมือต่างประเทศ สป.** ในสาขางานที่เกี่ยวข้องกับ **ความร่วมมือทางด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ** แล้ว ท่านผู้อ่านยังสามารถใช้ **สื่อที่เป็น Internet** ติดตามข้อมูลข่าวสารในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตามความเหมาะสม ทาง **Website** ที่ **สำนักความร่วมมือต่างประเทศ สป.** ดูแลอยู่อีกด้วย คือ www.thainatcom.org หรือ www.moe.go.th/icpmoe

ขอขอบคุณท่านผู้อ่านทุกท่านในความมีส่วนร่วม และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารของ **สำนักความร่วมมือต่างประเทศ สป.** ในชื่อใหม่นี้ จะมีโอกาสรับใช้ท่านผู้อ่านได้อย่างสมประสงค์ตลอดไป

กองบรรณาธิการ

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่นำลงพิมพ์ ในวารสารฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัว ของผู้เขียน กองบรรณาธิการวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

Opinions and articles expressed in this bulletin are those of the writers and do not necessarily reflect the views of this bulletin.

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ ของกระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2546 ISSN 1686-0748

- 1 ความร่วมมือด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ
จูไรรัตน์ แสงบุญนำ และ ชนิษฐา ห่านิรัตศัย
- 2 องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
กัณฑาทิพย์ สิงหะเนติ
- 3 ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับองค์การยูเนสโก
ศุริยา อมตวิวัฒน์ และ พิมพัชรชัย เมืองนิล
- 4 ความร่วมมือทางการศึกษาภายใต้กรอบงานอาเซียน
ศุริยา อมตวิวัฒน์
- 5 ความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการกับเอเปค
สมใจ อีริทธิ
- 6 การประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโกครั้งที่ 32
ศุริยา อมตวิวัฒน์
- 7 การประชุมนานาชาติเพื่อร่วมเฉลิมฉลองวาระครบ 50 ปี ของโครงการโรงเรียนเครือข่าย
การศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติของยูเนสโก
จูไรรัตน์ แสงบุญนำ
- 8 การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค เรื่อง คุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของซีมีโอ
อรุณศรี อนันตรศิริชัย
- 9 การประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา ครั้งที่ 2
จูไรรัตน์ แสงบุญนำ
- 10 การประชุมสัมมนาระหว่างชาติของ UNAIDS / UNESCO
ประเสริฐ ตันสกุล
- 11 การประชุมสุดยอดว่าด้วยสังคมสารสนเทศ : การสร้างสังคมความรู้จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ
ปรียานุช จรรย์วิทยานนท์
- 12 คำย่อนี้...มีความหมาย
ไพศาล วิชาลาภรณ์

The Bulletin on International Cooperation of the Ministry of Education

Vol.1 No.1 October - December 2003 ISSN 1686-0748

- 1** International Cooperation of the Ministry of Education
Churairat Sangboonnum and Kanittha Hanirattisai

- 2** About SEAMEO
Kantatiip Singhaneti

- 3** Thailand - UNESCO Cooperation
Duriya Amatavivat and Pimwarat Muangnil

- 4** Cooperation in Education with ASEAN
Duriya Amatavivat

- 5** Cooperation of the Ministry of Education and APEC
Somjai Theeratit

- 6** The 32nd Session of the UNESCO General Conference
Duriya Amatavivat

- 7** International Conference to Celebrate the 50th anniversary of the UNESCO ASPnet Project
Churairat Sangboonnum

- 8** SEAMEO Regional Workshop on Quality and Equity in Education (QEE)
Arunsri Anantarasirichai

- 9** The 2nd Conference of the ASEAN Committee on Education
Churairat Sangboonnum

- 10** International Seminar on UNAIDS / UNESCO
Prasert Tunsakul

- 11** World Summit on the Information Society(WSIS) : High-Level Symposium on Building
Knowledge Societies - from Vision to Action
Preeyanuch Jariyavidyanont

- 12** The Meaning of these abbreviations
Paisal Wisalaporn

จากบรรณาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดย **สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ** (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.) ได้มีโอกาสดิถวารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ เพื่อเผยแพร่ **ข้อมูล กิจกรรม โครงการ** ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานใน **สายงานยูเนสโก** ให้ผู้อ่านได้รับทราบมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 การเผยแพร่ดังกล่าว เป็นการเผยแพร่ในรูปของวารสารราย **3 เดือน** โดยใช้งบประมาณจากยูเนสโกส่วนหนึ่ง และเงินสนับสนุนของกระทรวงศึกษาธิการอีกส่วนหนึ่ง ออกเผยแพร่ให้**สถานศึกษา ห้องสมุดประชาชน สื่อมวลชน ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ**ในคณะกรรมการชุดต่างๆ ของกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้องกับยูเนสโก **หน่วยงานราชการ และองค์กรเอกชน**ทั่วประเทศได้รับทราบ ในปริมาณการพิมพ์ ครั้งแรก 1000 ฉบับ แล้วเพิ่มขึ้นตามความต้องการของผู้อ่านเป็น 2000 ฉบับ 3000 ฉบับ 5000 ฉบับ และล่าสุดในปี พ.ศ. 2545 ได้เพิ่มจำนวน เป็น 7000 ฉบับ

ต่อมาในเดือน **กันยายน 2546** กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาเห็นว่า **ความร่วมมือกับต่างประเทศ** ของกระทรวงฯ ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้น มิใช่มีแต่เฉพาะกับองค์การ UNESCO เท่านั้น แต่กระทรวงฯ ยังมีความร่วมมือกับ**องค์กร กับหน่วยงาน**ของต่างประเทศอีกมากมาย เช่น SEAMEO ASEAN WTO JICA APEC และความร่วมมือภายใต้กรอบทวิภาคีกับประเทศต่างๆ เป็นต้น ซึ่งความร่วมมือเหล่านี้ เป็นเนื้องานที่มีประโยชน์ควรแก่การเผยแพร่ให้ผู้อ่านทั้งหลายได้รับทราบเช่นเดียวกัน ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้พิจารณาอนุมัติให้**สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.** ปรับเปลี่ยนการจัดทำวารสารเผยแพร่ดังกล่าวจาก**วารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา สหประชาชาติ** เป็น**วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการแทน** โดยให้เริ่มดำเนินการได้ตั้งแต่ฉบับเดือน **ตุลาคม-ธันวาคม 2546** เป็นต้นไป

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับนี้ จึงเป็นฉบับ-**ปฐมฤกษ์**ที่พิมพ์ออกเผยแพร่ให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบ จะเป็นการพิมพ์ออกเผยแพร่ในรูปแบบเดียวกันกับการเผยแพร่วารสารคณะกรรมการแห่งชาติฯ กล่าวคือ จะ**ใช้งบประมาณ** จะมี**ปริมาณการผลิต** จะมี**จำนวนสมาชิก**และจะ**กำหนดเวลาการออกของแต่ละฉบับ** ในลักษณะเดียวกันกับที่ได้ดำเนินการไปแล้วในรูปของวารสารคณะกรรมการแห่งชาติฯ ซึ่งท่านผู้อ่านที่สนใจในวารสารฉบับใหม่นี้ สามารถบอกรับวารสารเพิ่มเติม (ฟรี) ได้ที่**สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**

กองบรรณาธิการวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ เชื่อว่า **เนื้อหา และข้อมูล** ที่จะนำมาบรรจุไว้ในวารสารนี้ในทุกฉบับ จะเป็นประโยชน์ต่อทุกท่าน ทุกหน่วยงานมากตามสมควร หากทุกท่านที่เกี่ยวข้องจะกรุณาช่วย **ขยายผล** ให้ **เนื้อหา และข้อมูล**เหล่านี้ ได้มีโอกาสเผยแพร่ไปสู่ **สาธารณชนในวงกว้าง** ที่มากยิ่งขึ้นด้วย ก็จักเป็นพระคุณยิ่ง

From the Editor

In September 2003, the Ministry of Education gave its approval to the Bureau of International Cooperation for the launch of this new publication entitled the ***Bulletin on International Cooperation of the Ministry of Education***. The bulletin has three main objectives. Firstly, to disseminate updated summaries on the work of the Ministry of Education and collaborating organisations on international co-operation. Secondly, to serve as a reference point and platform to stimulate further research into specific programmes and activities. Finally, to promote the exchange of ideas and information to develop future co-operation.

The Bureau of International Cooperation has been the focal point for the Ministry of Education (MOE) in international cooperation since it was first established in 1948. The mission of the Bureau is to coordinate, promote and develop cooperation between the Thai Ministry of Education (MOE), international governments and education-related organizations and institutions. At the same time, it serves as Secretariat of the Thai National Commission for the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) and Secretariat of the Thai National Committee for the Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO). This first issue of the ***Bulletin on International Cooperation*** provides information on some of these major partners as well as summaries of selected activities.

On behalf of the Editorial Board, we hope that all contents presented here will be beneficial to readers. Subscriptions to this new Bulletin can be made free of charge by sending a letter to Director of the Bureau of International Cooperation, Office of Permanent Secretary, Ministry of Education, Rajadamnoen Nok Avenue, Dusit 1300, Bangkok. We would also like to ask your help to disseminate the Bulletin to a wider audience for maximum benefit.

Thank you.

ความร่วมมือ

ด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

จุไรรัตน์ แสงบุญนำ*
ชนิษฐา ห่านิรัตศิัย**

1. บทนำ

ความเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้มีการปรับระบบเศรษฐกิจใหม่ของโลกที่มีแนวโน้มการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคทั้งระดับทวีปและพหุภาคีที่มีอิทธิพลเพิ่มขึ้น รวมทั้งแนวโน้มการพัฒนาสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ที่มีเทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศ มาเป็นฐานการพัฒนา ทำให้โลกต้องเร่งเตรียมพร้อมในการสร้างระบบกลไกและพัฒนาคนให้มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อปรับตัวให้สามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้

ดังนั้น ประชาคมโลกจึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยจึงเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการปฏิรูปทางการเมือง ทั้งนี้ รัฐบาลได้มีนโยบายให้ความสำคัญกับการเข้าเป็นหุ้นส่วนสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษากับประเทศ

เพื่อนบ้าน หรือประเทศที่มีศักยภาพทั้งในและนอกภูมิภาค และขยายความสัมพันธ์ภายใต้เครือข่ายความเชื่อมโยงกับองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ ด้วย

2. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ

การจัดการศึกษาของไทยในยุคที่ผ่านมา ยังประสบปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข เช่น สภาพปัญหาทางด้านระบบบริหารและการจัดการที่ยังเน้นการรวมศูนย์อำนาจไว้ในส่วนกลาง ปัญหาทางด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผล และปัญหาเกี่ยวกับครูและบุคลากรทางการศึกษา

สภาพการณ์เหล่านี้นำไปสู่การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นเส้นทางในการแก้ไขปัญหาวิกฤตของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการ

* ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

** เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 7 ว สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

พัฒนาประเทศที่ยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยเน้นการ **พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge Society) อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge based Economy) ที่เปิดโอกาสให้คนไทย ทั้งปวงได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้ และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต**

3. กรอบความร่วมมือด้านต่างประเทศ ของกระทรวงศึกษาธิการ

เนื่องจากองค์การนานาชาติที่มีอยู่ในปัจจุบันต้องหันมาแสวงหาพันธมิตรและมีการรวมกลุ่มประเทศมากยิ่งขึ้นเพื่อเสถียรภาพและความมั่นคงขององค์กรที่จะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีการกำหนดแผนทั้งระยะยาว ระยะปานกลางและระยะสั้นเพื่อการมองภาพรวมร่วมกัน ความร่วมมือมีทั้งกรอบความร่วมมือพหุภาคีขององค์การนานาชาติภายใต้สหประชาชาติ องค์กรนอกกรอบสหประชาชาติ และกรอบความร่วมมือทวิภาคีกับประเทศต่างๆ ทั้งในและนอกภูมิภาค ดังนั้น **กระทรวงศึกษาธิการ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านต่างประเทศในเชิงรุกมากขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งปัจจุบัน งานความร่วมมือด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ :-**

3.1 ความร่วมมือด้านต่างประเทศ ภายใต้กรอบพหุภาคี

3.1.1 ความร่วมมือด้าน การศึกษากับสหประชาชาติ

ในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ประเทศไทยได้ให้การสนับสนุนทศวรรษแห่งการรู้หนังสือของสหประชาชาติ (United Nations Literacy Decade) ระหว่างเดือนมกราคม 2546 - ธันวาคม 2555 โดยมีเป้าหมายที่จะขจัดความยากจน ลดอัตราการตายของเด็ก ควบคุมจำนวนประชากรเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทางเพศ การพัฒนาที่ยั่งยืน สันติภาพ และประชาธิปไตย โดยให้ความร่วมมือกับองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ในฐานะเป็นผู้นำประสานงานหลักเพื่อกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนตามกรอบปฏิบัติการตากร์ขององค์การยูเนสโก

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ให้การรับรอง **ปฏิญญาแห่งสหัสวรรษของสหประชาชาติ (United Nations Millenium Declaration)** ซึ่งถือเป็นความร่วมมือแรงร่วมใจของกลุ่มประเทศสมาชิกสหประชาชาติที่จะร่วมกันเผชิญต่อปัญหาท้าทายที่โลกเผชิญจากกระแสโลกาภิวัตน์ เป้าหมายการดำเนินการทำให้เกิดการเสริมสร้างสันติภาพ ความมั่นคงของมนุษย์ และการลดกำลังอาวุธ การพัฒนา และการขจัดความยากจน การคุ้มครองสภาพแวดล้อมที่ถือเป็นสมบัติของมนุษยชาติร่วมกัน สิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย และธรรมาภิบาล (Good governance)

**3.1.2 ความร่วมมือกับ
องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และ
วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ
องค์การยูเนสโก (UNESCO)**

องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) เป็นองค์กรชำนาญพิเศษแห่งหนึ่งของสหประชาชาติที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของมวลมนุษยชาติด้วยการส่งเสริมความร่วมมือของนานาชาติทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาคมโลกเคารพในหลักการแห่งความยุติธรรม ประเทศไทยได้ร่วมเป็นภาคีสมาชิกของยูเนสโกเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2492 และในปีเดียวกันรัฐบาลไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติขึ้น พร้อมทั้งได้อนุมัติให้องค์การฯ จัดตั้งสำนักงานการศึกษาส่วนภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกขึ้นในประเทศไทยเมื่อปี 2504 โดยได้สร้างอาคารดาราดาร เพื่อใช้เป็นที่ทำงานร่วมกับสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) ต่อมาอาคารดังกล่าวได้เปลี่ยนชื่อเป็นอาคาร 100 ปี หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เพื่อเป็นอนุสรณ์และร่วมเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสที่องค์การยูเนสโกได้ยกย่องท่านเป็นบุคคลสำคัญของโลกที่มีผลงานดีเด่นทางการศึกษา วัฒนธรรม วรรณกรรมและการสื่อสาร ภายใต้โครงการประกาศยกย่องและร่วมเฉลิม

ฉลองบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของยูเนสโก

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้ส่งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมในการประชุมที่สำคัญๆ ของยูเนสโกเป็นประจำเสมอมา โดยเฉพาะการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโกซึ่งจัดทุก 2 ปี การประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโก การประชุมร่างแผนดำเนินการระยะกลางของยูเนสโกในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เป็นต้น

ในช่วงปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ประสานความร่วมมือกับองค์การยูเนสโกภายใต้กิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาของไทย เช่น **โครงการการศึกษาเพื่อปวงชน** โดยประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การยูเนสโกได้ให้การสนับสนุนปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาของไทยที่เน้นการจัดระบบและโครงสร้างทางการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริงและใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีศักยภาพสูงขึ้น นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้ให้การสนับสนุนกรอบปฏิบัติการดาการ์ที่สร้างแนวปฏิบัติเพื่อให้การศึกษาเพื่อปวงชนบรรลุเป้าหมายด้วยการให้มีการขยายและปรับปรุงการศึกษาและการดูแลเด็กเล็กก่อนวัยเรียน โดยเฉพาะเด็กที่เปราะบางและด้อยโอกาส รวมทั้ง **ยึดหลักแนวทางการจัดการศึกษาโดยให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด** ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา

ตามธรรมชาติและอย่างเต็มศักยภาพ โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ประเมินผลผู้เรียนจากพัฒนาการด้านต่าง ๆ

3.1.3 ความร่วมมือกับ องค์การซีมีโอ (SEAMEO)

องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือองค์การซีมีโอ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2508 ปัจจุบันมีสมาชิก 10 ประเทศ และสมาชิกสมทบ 6 ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในโครงการที่จะก่อประโยชน์ร่วมกันในด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ตลอดจนช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการพัฒนากิจกรรมด้านการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ การดำเนินงานขององค์การซีมีโอประกอบด้วยการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ สภาซีเมค (SEAMEC) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของประเทศสมาชิก หรือระดับปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และการประชุมคณะกรรมการบริหารของศูนย์ระดับภูมิภาคต่างๆ จำนวน 15 ศูนย์ เช่น ศูนย์ด้านภาษาที่ประเทศสิงคโปร์ ศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ประเทศฟิลิปปินส์ และศูนย์ด้านการศึกษาทางไกลที่ประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น ศูนย์ต่างๆ เหล่านี้ ทำหน้าที่จัดฝึกอบรม วิจัย เพื่อพัฒนา

ความร่วมมือ ด้านการศึกษา และวิชาการของประเทศสมาชิก ทั้งนี้ ภายใต้ความร่วมมือกับองค์การซีมีโอ มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่สำคัญคือ โครงการความร่วมมือระหว่างภูมิภาคเพื่อส่งเสริมคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Regional Cooperation on Quality and Equity in Education in SEAMEO Member Countries) ซึ่งเป็นโครงการที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะในประเด็นของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ความเกี่ยวเนื่องและความเสมอภาคเพื่อให้การศึกษาตอบสนองความต้องการของโรงเรียนและชุมชนเป็นสำคัญ

3.1.4 ความร่วมมือกับกลุ่ม ประเทศเอเปค (APEC)

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือ เอเปค เป็นเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชียและแปซิฟิกในด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน และวิชาการสาขาต่างๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน โดยการปรึกษาหารือกันระหว่างประเทศสมาชิกบนพื้นฐานของการตกลงกันตามฉันทามติ ปัจจุบันมีสมาชิก 21 เขตเศรษฐกิจ (Economy) กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนร่วมและมีบทบาทอยู่ในการดำเนินงานความร่วมมือของ คณะกรรมการด้านการศึกษาของเอเปค (Education Network) ซึ่งเป็นเครือข่ายหนึ่งภายใต้คณะทำงานด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปค

ที่ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 พร้อมกับการก่อตั้งเอเปค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากร และส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเริ่มจากการศึกษาพื้นฐานที่จะนำไปสู่การฝึกอบรมทางด้านอุตสาหกรรม โดยเน้นการเพิ่มทักษะความเป็นผู้นำ และการจัดการในวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้เอเปค เช่น การเข้าร่วมในโครงการเสริมสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมของสมาชิกเอเปค (Improving the Understanding of Culture) โครงการสัมมนาเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของครูอาชีวศึกษาไปสู่มาตรฐานครูวิชาชีพ และโครงการเชื่อมโยงโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องของเอเปค (APEC Sister Schools Networking) โดยเน้นเรื่องการเรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมของชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกเป็นหัวข้อสำคัญและการอยู่ร่วมกันเพื่อพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกอย่างยั่งยืนซึ่งนำไปสู่การจัดค่ายเยาวชนนานาชาติเอเปคที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าภาพเมื่อเดือนกรกฎาคม 2546

3.1.5 ความร่วมมือกับ อาเซียน (ASEAN)

ในอดีต กระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนร่วมในคณะกรรมการอาเซียน 2 คณะ คือ **คณะที่ 1** คณะกรรมการอาเซียนด้านการพัฒนาสังคม (ASEAN Committee on Social Development – COSD) ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการ

แต่ละด้าน รวมทั้งคณะอนุกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา (ASEAN Sub-Committee on Education – ASCOE) **คณะที่ 2** คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยวัฒนธรรมและสนเทศ (ASEAN Committee on Culture and Information – COCI) ปัจจุบันอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงวัฒนธรรม

คณะอนุกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 และปัจจุบันได้ปรับระดับเป็น**คณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา** (ASEAN Committee on Education) โดยได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมของอาเซียนเมื่อปี 2545 โดยมีความรับผิดชอบคือ**เพื่อส่งเสริมความตระหนัก เรื่องอาเซียน ในโรงเรียนระดับประถมและมัธยมในภูมิภาคอาเซียน** ปัจจุบันมีโครงการต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่ และอยู่ในระหว่างรอดำเนินการ เช่น โครงการผสมผสานอาเซียนศึกษาในหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (ฟิลิปปินส์ เป็นผู้ประสานงาน) โครงการศึกษาเปรียบเทียบเรื่องทักษะอาชีพที่จำเป็นในการจ้างงานของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (มาเลเซีย เป็นผู้ประสานงาน) โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของอาเซียน ปัจจุบันเป็นโครงการถาวรให้ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อมหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ โดยประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพในปี 2545 และประเทศอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพในปี 2546 นอกจากนี้ ในระดับอุดมศึกษามีโครงการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University

Network - AUN) มีกิจกรรมงานต่างๆ ที่ดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ของอาเซียน โครงการเครือข่ายข่าวสารข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัย โครงการวิจัยร่วมกันของอาเซียน ฯลฯ

3.2 ความร่วมมือด้านต่างประเทศ ภายใต้กรอบทวิภาคี

ความร่วมมือทวิภาคี เป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล เพื่อสนองนโยบายที่ประสงค์จะส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับมิตรประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน รวมทั้งการพัฒนาที่ยั่งยืนและสันติภาพระหว่างประเทศ ปัจจุบันได้ขยายความร่วมมือไปยังประเทศต่างๆ ทั้งในเอเชีย ยุโรป อเมริกาและภูมิภาคอื่นฯ เพิ่มขึ้น รวมทั้งฟื้นฟูและกระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทยด้วย ทั้งนี้ ความร่วมมือทวิภาคียังเป็นกลไกหนึ่งที่จะสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาลในองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ และทำให้เกิดความร่วมมือในระดับพหุภาคีเพิ่มมากขึ้น

ภายใต้กรอบความร่วมมือทวิภาคี กระทรวงศึกษาธิการมีโครงการความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีกิจกรรมและโครงการต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่น การให้ทุนฝึกอบรมประจำปีแก่ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่จากประเทศลาว เวียดนาม และกัมพูชา การสร้างห้องสมุดและจัดหาเอกสารสิ่งพิมพ์

โครงการโรงเรียนเครือข่าย/ค่ายนักเรียน ความร่วมมือด้านครูสอนภาษาอังกฤษ จีน การฝึกอบรมด้าน ICT รวมทั้งการให้ทุนระดับมัธยม (ต้นและปลาย) และระดับปริญญาตรี โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (Mini English Program และ English Program) ด้วยการรับสมัครครูสอนภาษาอังกฤษผ่านเว็บไซต์ของกระทรวงศึกษาธิการ โครงการพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการโดยรัฐบาลญี่ปุ่นให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน 5 ศูนย์ ที่เชียงใหม่ นครราชสีมา ชลบุรี ราชบุรี และกรุงเทพฯ ให้เป็นศูนย์ฝึกอบรมด้าน IT แก่ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โครงการจัดหลักสูตรฝึกอบรมภาษาจีนให้แก่ครู/อาจารย์ของกระทรวงศึกษาธิการที่ประเทศจีน โครงการอบรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลออสเตรเลีย โครงการอบรมครูสอนภาษาอังกฤษร่วมกับ British Council และ AUA ซึ่งมีเป็นประจำทุกปี เป็นต้น

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาการศึกษาครู/อาจารย์ รวมทั้งการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์แก่ประเทศเพื่อนบ้านด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความร่วมมือกับประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศเพื่อนบ้านได้ส่งผลให้ผู้บริหารการศึกษา ครูอาจารย์ มีโอกาส

แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ที่ดียิ่ง ทั้ง
ในฐานะวิทยากรและผู้เข้าร่วมโครงการ

4. การกำหนดนโยบายด้านต่างประเทศ ของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด
นโยบายด้านความร่วมมือระหว่างประเทศด้าน
การศึกษา โดยยึดตามแนวทางของแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9
(พ.ศ. 2545-2549) ที่มุ่งพัฒนาแบบองค์รวม
ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาสามารถ
พึ่งตนเองอย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดีโดยยังคง
รักษาเอกลักษณ์ของความเป็นไทย และ
กำหนดสภาพสังคมไทยที่พึงประสงค์ไว้ 3 ด้าน
คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและ
การเรียนรู้ สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรแก่กัน
และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้
อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำแผน
ความร่วมมือกับต่างประเทศที่สอดคล้องกับ
แนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการ
ศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ระยะที่ 9
(พ.ศ. 2545-2549) ไว้ดังนี้ : -

1. การส่งเสริมความสัมพันธ์และ
ขยายความร่วมมือกับต่างประเทศทุกรูปแบบ
ทั้งด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และ
การกีฬา

2. การส่งเสริมและสนับสนุนให้
บุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการมีบทบาท

ด้านต่างประเทศในระดับภูมิภาคและนานาชาติ

3. การพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษา
ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา ให้มี
ศักยภาพทัดเทียมนานาชาติ และมีมาตรฐาน
ระดับสากล

4. การพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ
ความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการศึกษา
ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา

5. การสนับสนุนให้ประเทศไทย
เป็นศูนย์กลางการศึกษาของกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงาน
ความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในระดับพหุภาคี
และทวิภาคีกับหลายประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ
ของโลกโดยเฉพะอย่างยิ่งความร่วมมือกับ
ประเทศเพื่อนบ้านตามนโยบายรัฐบาลชุด
ปัจจุบัน พันธกิจหลักของกระทรวงศึกษาธิการ
ที่สำคัญ คือ การพัฒนาความร่วมมือกับต่าง
ประเทศทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับแนว
นโยบายของรัฐในการเพิ่มบทบาทเชิงรุก
ในสังคมระหว่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ
จึงมุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพของครู
บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และนักศึกษา
ทุกระดับเพื่อจะได้ช่วยกันสร้างสังคมไทยให้
เป็นสังคมแห่งความรู้เพื่อให้คนไทยมีความ
สามารถในการแข่งขันและอยู่ร่วมกับประเทศ
ต่างๆ ในโลกได้อย่างมีสันติสุข

5. บทสรุป

ปัจจุบัน ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งองค์กร
ระหว่างประเทศอื่น ๆ พยายามแสวงหา

พันธมิตรเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน
ความร่วมมือ หรือความสัมพันธ์ระหว่าง
 ประเทศทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคีจึง
 เป็นการทำงานที่ต้องอาศัยเครือข่ายความ
ร่วมมือทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และใน
 ระดับโลก กระทรวงศึกษาธิการมีบุคลากรใน
 สังกัดจำนวนมาก ทั้งระดับนักเรียน นักศึกษา
 ครู อาจารย์ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องส่งเสริม
 ศักยภาพบุคลากรเหล่านี้ เพื่อให้มีการพัฒนา

มาตรฐานทางการศึกษาให้เท่าเทียมกับนานา
 ประเทศ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ดังนั้น การ
ทำงานเชิงรุกจากสภาพปัจจุบันไปสู่อนาคต
จึงเป็นภาพของการทำงานร่วมมือกันแบบ
เครือข่าย (Networking) ในทุกระดับโดย
 เฉพาะอย่างยิ่งในระดับชาติ และสร้างความ
 เข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นระหว่างคนไทยด้วยกันเพื่อ
 นำพาสังคมไทยไปสู่เวทีการแข่งขันในระดับโลก
 ต่อไป □

International Cooperation of the Ministry of Education, Thailand

Changing conditions, chiefly as a result of globalization, have affected the world community on various fronts. There has been a drive to advance economic reform globally, combined with moves to promote regional economic groupings at both bilateral and multi-lateral levels. Information Communication Technology has become an important tool to support all aspects of life. With regard education and, in particular, human resource development, there is now a much broader focus, taking into account issues of access, quality and standards.

This article outlines what has been happening in Thailand where the new National Education Act (NEA), promulgated in B.E 2542 (1999), introduced a comprehensive programme of education reform nationwide. These reforms sought to improve both the educational process and management and to pave the way for Thailand becoming a knowledge-based and learning society. The article also highlights some of the key aspects of the reform and discusses various forms of international cooperation and collaboration.

องค์การรัฐมนตรีศึกษา แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดร. กัณฑาทิพย์ สิงหนะเนติ*

องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือเรียกโดยย่อว่า **ซีมีโอ** (SEAMEO) เป็นองค์การระหว่างประเทศส่วนภูมิภาค ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2508 ประกอบด้วย **รัฐสมาชิก 10 ประเทศ** มี อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน ดารุสซาลาม เวียดนาม และสหภาพพม่า และมีสมาชิกสมทบอีก 6 ประเทศคือ ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ แคนาดา เยอรมนี และ เนเธอร์แลนด์ รวมทั้งสมาชิกสมทบประเภทองค์กร ได้แก่ สภาระหว่างประเทศด้านการศึกษาทางไกล (ICDE) ซึ่งตั้งอยู่ที่ประเทศนอร์เวย์

จุดมุ่งหมายของซีมีโอก็คือ การส่งเสริมความร่วมมือของประเทศสมาชิก ทางด้าน การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม โดยจัดกิจกรรมหลัก ได้แก่ การฝึกอบรม (ระยะสั้น และระยะยาว) การวิจัย การเผยแพร่ข่าวสาร ตลอดจนการให้คำปรึกษาทางวิชาการ

องค์การซีมีโอนี้ ประกอบด้วย องค์การ ดังต่อไปนี้

1. **สภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้** เรียกโดยย่อว่า **“ซีเมค” (SEAMEC)** ทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบายขององค์การซีมีโอและพิจารณาอนุมัติโครงการ

2. **สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMES)** ตั้งอยู่ในประเทศไทย ที่อาคาร 100 ปี หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ฯ มีผู้อำนวยการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสภาซีเมค เป็นหัวหน้าสำนักงาน โดยมีวาระการปฏิบัติงานในตำแหน่งของผู้อำนวยการคราวละ 3 ปี และหมุนเวียนในระหว่างประเทศสมาชิก (ผู้อำนวยการคนปัจจุบันเป็นชาวอินโดนีเซีย ชื่อ Dr. Arief Sadiman)

3. **ศูนย์ภูมิภาคขององค์การซีมีโอ (SEAMEO Regional Centres)** ทำหน้าที่จัดการฝึกอบรมและวิจัย จัดการประชุมทางวิชาการ จัดพิมพ์เอกสารและรายงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาในด้านวิชาการ และความรู้ความสามารถที่จะนำมาใช้พัฒนาประเทศ

* เจ้าหน้าที่สนเทศและประชาสัมพันธ์ สำนักเลขาธิการองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรุงเทพฯ

สมาชิก องค์การซีมีโอมี**ศูนย์ภูมิภาค จำนวน 15 แห่ง** คือ : -

3.1 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**ชีววิทยาเขตร้อน** หรือไบโอทรอป (**BIOTROP**) ตั้งอยู่ที่ประเทศอินโดนีเซีย

3.2 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**ประวัติ-ศาสตร์และประเพณี** หรือ แชนท (**CHAT**) ตั้งอยู่ที่ประเทศสหภาพมา

3.3 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา** หรืออินโนเทค (**INNOTECH**) ตั้งอยู่ที่ประเทศฟิลิปปินส์

3.4 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**การศึกษาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์** หรือ เรคแซม (**RECSAM**) ตั้งอยู่ที่ประเทศมาเลเซีย

3.5 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**ภาษา** หรือ เรลค (**RECL**) ตั้งอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์

3.6 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**การอุดมศึกษาและการพัฒนา** หรือ ไรเฮด (**RIHED**) ตั้งอยู่ที่ประเทศไทย

3.7 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**การวิจัยและบัณฑิตศึกษาด้านการเกษตร** หรือ ซีแยร์ก้า (**SEARCA**) ตั้งอยู่ที่ประเทศฟิลิปปินส์

3.8 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**โบราณคดีและวิจิตรศิลป์** หรือ สปาฟา (**SPAFA**) ตั้งอยู่ที่ประเทศไทย

3.9 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**เทคนิคและอาชีวศึกษา** หรือโวกเทค (**VOCTECH**) ตั้งอยู่ที่ประเทศบรูไน ดารุซาลาม

3.10 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**การฝึกอบรม** หรือ รีแทรค (**RETRAC**) ตั้งอยู่ที่ประเทศเวียดนาม

3.11 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**การเรียนรู้แบบเปิด** หรือ ซีโมเลค (**SEAMOLEC**) ตั้งอยู่ที่ประเทศอินโดนีเซีย

3.12 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**เวชศาสตร์เขตร้อนทั่วไป** คลินิกเวชศาสตร์เขตร้อน และ วิชากุมารเวชศาสตร์เขตร้อน ตั้งอยู่ที่ประเทศไทย

3.13 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**โภชนาศาสตร์เขตร้อนและวิทยาศาสตร์อาหาร** ตั้งอยู่ที่ประเทศมาเลเซีย

3.14 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**การบริหารโรงพยาบาลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม** ตั้งอยู่ที่ประเทศฟิลิปปินส์

3.15 ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**พาราลิกวิทยาประยุกต์วิทยาการแพทย์ และจุลชีววิทยา** ตั้งอยู่ที่ประเทศมาเลเซีย

อนึ่งศูนย์ภูมิภาคว่าด้วย**เวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขทั้ง 4 แห่ง** (ลำดับที่ 3.12 - 3.15) มีศูนย์ประสานงานตั้งอยู่ที่คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล และเรียกศูนย์ประสานงานนี้ว่า**เครือข่ายภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุข (SEAMEO Regional Tropical Medicine and Public Health Network)**

ในปัจจุบัน องค์การซีมีโอมี**จุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ** ดังต่อไปนี้

1. คุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา
2. การศึกษาที่เกี่ยวกับสุขอนามัยเพื่อการป้องกัน
3. วัฒนธรรมและประเพณี

4. ข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. ภาษา
6. การบรรเทาความยากจน
7. การเกษตรและทรัพยากรทางธรรมชาติ

ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการก่อตั้งองค์การซีมีโอ โดยปี 2510 คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบให้ประเทศไทยรับเป็นที่ตั้งสำนักงานเลขาธิการองค์การฯ และในปี 2545 ได้จัดสรรงบประมาณ เพื่อบูรณาการอาคารดาราคาร ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานองค์การซีมีโอและสำนักงานยูเนสโก (ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น อาคาร 100 ปี หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เพื่อเป็นอนุสรณ์ในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญต่อองค์การฯ)

ประเทศไทยได้รับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ ซีเมค จำนวน 6 ครั้ง ครั้งแรกปี พ.ศ. 2517 ที่กรุงเทพฯ ครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2523 ที่จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ 3 ปี พ.ศ. 2527 ที่พัทยา จังหวัดชลบุรี ครั้งที่ 4 ปี พ.ศ. 2533 ที่จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ 5 ปี พ.ศ. 2539 ที่จังหวัดเชียงใหม่ และครั้งที่ 6 ปี พ.ศ. 2545 ที่จังหวัดเชียงใหม่

สำหรับ**ประธานซีเมคของไทยในอดีต** มีด้วยกัน 7 คน ตามลำดับ ดังนี้ นายอภัย จันทวิมล นายแพทย์บุญสม มาติน นายชวน หลีกภัย พลเอกมานะ รัตนโกเศศ พลเอกเทียนชัย ศิริสัมพันธ์ นายสุวิชัย ริงสิตพล นายสุวิทย์ คุณกิตติ นายปองพล อติเรกสาร ส่วนคนไทยที่เคยเป็น**ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ**

ซีเมส มี 5 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร. ก่อสวัสดิ์พาณิชย์ (ธันวาคม 2508 – มกราคม 2511) ศาสตราจารย์ สุกิจ นิมมานเหมินท์ (กุมภาพันธ์ 2511 – มีนาคม 2512) พลเอกเนตร เขมะโยธิน (มกราคม 2513 – กุมภาพันธ์ 2515) ศาสตราจารย์ ดร.อดุล วิเชียรเจริญ (กุมภาพันธ์ 2524 – กุมภาพันธ์ 2530) และ ดร.ศุภารักษ์ รัชอินทร์ (มิถุนายน 2540 – พฤษภาคม 2512)

องค์การซีมีโอได้เริ่มทำ**โครงการพัฒนาโรงเรียนในชุมชนชนบท (SEAMEO Community Involvement Programme)** ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2539 โดยสำนักงานเลขาธิการองค์การได้รับโรงเรียนบ้านปรือวาย จังหวัดฉะเชิงเทรา ไว้ในอุปถัมภ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 จนถึง ปี พ.ศ. 2543 และได้สนับสนุนโรงเรียนในการพัฒนาครูของโรงเรียนใน**ด้านการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์** นอกจากนี้ โรงเรียนก็ได้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนได้รับความร่วมมือที่ดีขึ้นมากจากผู้ปกครองของเด็กนักเรียนและจากชุมชน ห้องสมุดของโรงเรียนมีจำนวนหนังสือมากขึ้น และโรงเรียนสามารถสร้างอาคารหลังเล็กสำหรับนักเรียนอนุบาลจนสำเร็จ ทั้งครูและนักเรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้น จนแข่งขันชนะในระดับกลุ่มโรงเรียน และเป็นครูดีเด่นในระดับจังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา สำนักงานเลขาธิการองค์การฯ ได้เริ่มพัฒนา**โรงเรียนบ้านซับสนุ่น อ.มวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี** และได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ

เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูของโรงเรียน และครูจากโรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจ ในการพัฒนาครูทางด้าน**คณิตศาสตร์** ทางสำนักงานเลขาธิการ สันับสนุนให้ครู 5 คน จากโรงเรียนไปอบรมวิชาการทางด้าน “Integration of Direct Instruction and Constructivism in Teaching Primary Mathematics” ที่ศูนย์ SEAMEO RECSAM ปีนี้ และเมื่อครูเหล่านี้กลับมาก็ได้อบรมขยายผลให้แก่ครูอื่นๆ พร้อมทั้งการจัด Math Camp ให้กับเด็กทุกคน โดยแนวนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ในด้าน**วิทยาศาสตร์**ก็เช่นกัน ทางสำนักงานเลขาธิการ ก็ได้สนับสนุนให้ครู 5 คน ของโรงเรียนบ้านซับสนุ่นไปอบรมวิชา Integrating Technology in Primary Science Education ที่ศูนย์ SEAMEO RECSAM และเมื่อกลับมาก็ได้มีการฝึกอบรมขยายผลในหมู่ครูอื่นๆ ในด้าน**ภาษาอังกฤษ** ทางสำนักเลขาธิการ ได้จัดการฝึกอบรมภาษาอังกฤษให้แก่ครูของโรงเรียน และครูจากโรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจ 2 ครั้งด้วยกัน โดยเชิญวิทยากรจากสถาบันราชภัฏนครราชสีมา และวิทยากรเจ้าของภาษา ซึ่งเข้าร่วมโครงการนักศึกษาฝึกหัดซีมีโอ-แคนาดา มาช่วยฝึกอบรมด้านการใช้ภาษา นอกจากนี้ก็ได้จัด English Camp ให้กับนักเรียนของโรงเรียน 3 ครั้งด้วยกัน โดยทุกครั้งจะมีวิทยากร ซึ่งเป็นเจ้าของภาษาร่วมอยู่ด้วยเสมอ

นอกจากนี้**ศูนย์ SEAMEO SPAFA** ได้เข้าพัฒนา “**พิพิธภัณฑ์และห้องเรียนไร้ผนัง**” ขึ้นที่บริเวณโรงเรียนบางปะกง**บวรวิทายาน จังหวัดฉะเชิงเทรา** ซึ่งอยู่ติดกับป่าชายเลน พิพิธภัณฑ์ฯ นี้เวศ-ป่าชายเลน

บางปะกง เป็นพิพิธภัณฑ์และห้องเรียนที่เปิดกว้างให้ทุกคนได้มาพักผ่อนและหาความรู้ตามอัธยาศัย เรื่องธรรมชาติและวัฒนธรรมเกี่ยวกับป่าชายเลน ซึ่งประกอบด้วย น้ำ แผ่นดิน และสิ่งมีชีวิต คือ พืช สัตว์ มนุษย์ ที่ต่างต้องเกี่ยวเนื่องกันและกันเพื่อประโยชน์อันยั่งยืน พิพิธภัณฑ์ดังกล่าวจะมีเรื่องราวเกี่ยวกับป่าชายเลน ประวัติที่เกี่ยวกับการเดินเรือ ศูนย์กีฬาทางน้ำ สัตว์และพืชต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในป่าชายเลน พิพิธภัณฑ์ฯ นี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศูนย์วัฒนธรรมและการกีฬาทางน้ำบางปะกง

เนื่องจาก**องค์การมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาในภูมิภาค โครงการความร่วมมือในภูมิภาคทางด้านคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่ม**เกิดขึ้น กระทรวงศึกษาธิการของไทยได้นำร่อง**จัดสัมมนาเรื่อง ความเป็นผู้นำของโรงเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา** ให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู เป็นจำนวนถึง 300 คน โดยมีวิทยากรจากประเทศอังกฤษ และรัฐบาลฝรั่งเศสได้ให้เงินสนับสนุนโครงการโดยจัดให้ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาจากภูมิภาค 11 คน ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม ไปศึกษา ดูงานที่โรงเรียนต้นแบบ จำนวน 14 โรงเรียน ที่ประเทศไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ในระหว่างวันที่ 13 - 29 สิงหาคม 2546 ในการศึกษา ดูงานครั้งนี้ ทำให้ได้เรียนรู้ถึงโครงสร้างและการบริหารของกระทรวงศึกษาในประเทศต่างๆ

รวมทั้งการบริหารจัดการโรงเรียนที่ไปเยี่ยมชม เรียนรู้ถึงการจัดการเรียนการสอน วัสดุที่ใช้สอน สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชน และระบบการให้รางวัล และค่าตอบแทนครู เมื่อกลับจากการศึกษาดูงานแล้ว ครูทุกคนจะต้องเสนอแผนการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนของตนอีกด้วย

ครูและนักเรียน จำนวน 128 คน จากโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นเครือข่ายในประเทศสมาชิกซีมีโอ ได้เข้าร่วมการประชุม เรื่อง **คุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา** (SEAMEO-Quality and Equity Form and Exhibition) ระหว่างวันที่ 6 - 8 สิงหาคม 2546 ที่โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก และระดมทรัพยากร ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ในอันที่จะพัฒนาการศึกษา

ที่มีคุณภาพและเสมอภาคระดับโรงเรียน ในภูมิภาคให้ยั่งยืนมั่นคง โดยหัวข้อของการบรรยายในระดับครูผู้บริหาร เน้นในด้านการจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และวิธีการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งหมด สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน ความสามารถของครู และระบบตอบแทน เนื้อหาหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมของชุมชน นักเรียนที่มาเข้าร่วมประชุมได้ทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ได้แก่ การจัดนิทรรศการเผยแพร่กิจกรรมทางด้านคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วม และการร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อต่างๆ ที่โรงเรียนเจ้าภาพในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้จัดไว้ให้ รายงานความเคลื่อนไหวของโครงการนี้ ผู้สนใจสามารถติดตามได้ที่เว็บไซต์ www.seameo.org □

โรงเรียนบ้านซับสนุ่น อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เป็นโรงเรียนที่องค์การซีมีโอรับเข้าไปในอุปถัมภ์ตามโครงการพัฒนาโรงเรียนในชุมชนชนบท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544

About SEAMEO

Dr. Kantatip Singhaneti *

The Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO) was established in November 1965 as a chartered international organization whose purpose is to promote cooperation in education, science and culture in the Southeast Asian region.

SEAMEO at present consists of (10) Member Countries, namely Brunei Darussalam, Cambodia, Lao PDR, Indonesia, Malaysia, Philippines, Singapore, Thailand, Vietnam and Union of Myanmar; and (6) Associate Member Countries that include Australia, Canada, France, Germany, the Netherlands, New Zealand, and one Affiliate Member : The International Council for Open and Distance Education (ICDE).

The Organization has 15 established Regional Centres of Excellence, namely BIOTROP, INNOTECH, RECSAM, RELC, RIHED, SEARCA, SPAFA, TROPMED/ Malaysia, **TROPMED/Philippines**, **TROPMED/ Indonesia** **TROPMED/Thailand**, VOCTECH, Regional Training Centre, Regional Open Learning Centre and CHAT.

Seven Areas of Priorities of SEAMEO are (1) Quality & Equity in Education (2) Preventive Health Education (3) Culture and Tradition (4) Information & Communication Technology (5) Languages (6) Poverty Alleviation (7) Agriculture and Natural Resources.

Since 1996 SEAMEO undertook the development and promotion of a school adoption

programme in Member Countries under the project entitled **SEAMEO Community Involvement Programme**. **The first school** to be adopted by the Secretariat is **Ban Prue Wai School**, a primary school in the rural area of **Phanom Sarakham District**. In **June 2001** **Ban Subsanon school** in Muak Lek District, **Saraburi Province** was adopted after termination of Ban Prue Wai. The activities were focused on the **development of the school capacities in five areas** : school management, mathematics, science, English, and computer.

As for **the Project on Regional Cooperation on Quality and Equity in Education (QEE)** in SEAMEO Member countries, under the SEAMEO–France Education Quality Improvement Programme, 11 headmasters and master teachers from Cambodia, Indonesia, Lao PDR, Malaysia, Philippines, Singapore, Thailand and Vietnam undertook a Study Visit to the 14 model schools in Thailand, Singapore, Malaysia and Indonesia on 13 – 29 August 2003 and then prepared an action plan to improve their schools based on the experience gained from the study visit. The SEAMEO–QEE Forum and Exhibition was held during 6 – 8 August 2003 at Phra Nakhon Si Ayutthaya to share and to showcase the teachers’ best QEE practices. For further information, Please see www.SEAMEO.org □

* Information officer, SEAMEO Secretariat, Bangkok

ความร่วมมือระหว่างประเทศไทย

กับองค์การยูเนสโก

ดุริยา อมตวิวัฒน์*
พิมพ์วิรัชย์ เมืองนิล**

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : UNESCO) หรือ ยูเนสโก เป็นองค์การชำนาญพิเศษขององค์การหนึ่งของสหประชาชาติ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2488 โดยได้มีการลงนามในธรรมนูญขององค์การ และต่อมา วันที่ 4 พฤศจิกายน 2489 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศสมาชิก จำนวน 20 ประเทศ ได้ร่วมมือกันให้สัตยาบันธรรมนูญองค์การ ซึ่งเริ่มด้วยข้อความที่ว่า “สงครามเกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์ ดังนั้นจึงต้องสร้างความหวงแหนสันติภาพให้เกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์ด้วย” นอกจากนี้ธรรมนูญยูเนสโกยังบ่งชี้ไว้ด้วยว่าสันติภาพที่เกิดจากการตกลงทางการเมือง ทางเศรษฐกิจระหว่างรัฐบาลเพียงอย่างเดียว ย่อมไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างแท้จริงและยืนนาน แต่สันติภาพจะต้อง

วางรากฐานอยู่บนความร่วมมือทางภูมิปัญญา และจิตสำนึกของมนุษยชาติ ดังนั้นองค์การยูเนสโกจึงเป็นองค์การชำนาญพิเศษขององค์การสหประชาชาติที่มุ่งเน้นการส่งเสริมสันติภาพด้วยการส่งเสริมความร่วมมือของนานาชาติ ด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม เพื่อให้ทั่วโลกเคารพในความยุติธรรม กฎหมาย สิทธิและเสรีภาพที่มนุษย์พึงมี โดยไม่ถือเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา ตามกฎบัตร สหประชาชาติ องค์การมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 190 ประเทศ และสมาชิกสมทบ อีก 6 ประเทศ ภาษาที่ใช้เป็นทางการขององค์การ คือ อังกฤษและฝรั่งเศส แต่ภาษาที่ใช้ในการประชุมระหว่างประเทศ จะมี 6 ภาษา คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน รัสเซีย อาหรับ และจีน

* หัวหน้ากลุ่มพัฒนาความร่วมมือพหุภาคี สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

** เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 7 ว สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

กลไกการดำเนินงานขององค์การยูเนสโก

กลไกดำเนินงานของยูเนสโก มีดังนี้

การประชุมสมัชชาสามัญ

เป็นการประชุมองค์การบริหารสูงสุดขององค์การ จัดประชุมทุก 2 ปี ผู้เข้าประชุมประกอบด้วย ผู้แทนจากประเทศสมาชิก เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลชุดต่าง ๆ ของยูเนสโก พิจารณาเรื่องแผนงานและงบประมาณของงานในสาขาต่างๆ ของยูเนสโก และพิจารณานโยบายสำคัญๆ ขององค์การฯ

คณะกรรมการบริหาร

ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและมีชื่อเสียงทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม จำนวน 58 คน เลือกจากผู้แทนของประเทศสมาชิก และมีการเลือกตั้งกรรมการใหญ่จำนวนครึ่งหนึ่งในการประชุมสมัชชาสามัญทุก 2 ปี โดยกรรมการบริหารจะอยู่ในวาระคราวละ 4 ปี คือจะต้องปฏิบัติงานตั้งแต่การประชุมสมัชชาสามัญที่ตนได้รับเลือกสิ้นสุดลงจนถึงการประชุมสมัชชาสามัญอีก 2 ครั้งต่อไป สิ้นสุดลง โดยปกติการประชุมคณะกรรมการบริหารจะมีขึ้นปีละ 2 ครั้ง

สำนักเลขาธิการ

เป็นองค์การบริหารรับผิดชอบงานระหว่างชาติภายใต้ผู้อำนวยการใหญ่ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สูงสุดและอยู่ในวาระคราวละ 6 ปี มีรองผู้อำนวยการ 1 คน และมีผู้ช่วยผู้อำนวยการ 14 คน สำนักเลขาธิการฯ มีหน้าที่ปฏิบัติตาม

มติของที่ประชุมสมัชชาสามัญและคณะกรรมการบริหาร ปัจจุบันสำนักเลขาธิการฯ มีเจ้าหน้าที่ทั้งระดับผู้เชี่ยวชาญและด้านงานบริหาร รวมประมาณกว่า 2,000 คน จาก 160 ประเทศ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จำนวนประมาณ 640 คน ปฏิบัติงานในสำนักงานส่วนภูมิภาค 53 แห่งทั่วโลก (5 ทวีป)

ยูเนสโกเป็นหน่วยงานของสหประชาชาติ องค์การเดียวที่มีระบบให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศจัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อประสานงานของรัฐสมาชิกแต่ละประเทศกับองค์การฯ ในการดำเนินการทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน รวมทั้งเผยแพร่ข่าวสาร ซึ่งเรียกว่า สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงการต่างประเทศหรือกระทรวงศึกษาธิการ ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของประเทศสมาชิก

นับตั้งแต่การก่อตั้งองค์การฯ เมื่อปี 2489 เป็นต้นมา ได้มีการแต่งตั้งคณะผู้แทนถาวรประจำองค์การศึกษาศาสตร์ สหประชาชาติ ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐสมาชิก เพื่อประจำ ณ สำนักงานใหญ่ กรุงปารีส บางประเทศจะแต่งตั้งเอกอัครราชทูตเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนถาวรเพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะ หรือแต่งตั้งเอกอัครราชทูตประจำกรุงปารีสของตนเองเป็นผู้แทนถาวร และมอบให้เจ้าหน้าที่สถานทูตเป็นผู้ประสานงาน

หรือแต่งตั้งรองผู้แทนถาวรของตนไปประจำ ณ สำนักงานคณะผู้แทนถาวรของตนเอง ที่อาคาร สำนักงานใหญ่ ขององค์การฯ คณะผู้แทนถาวร ประจำยูเนสโก มีภาระหน้าที่สำคัญคือ เป็น **ผู้แทนรัฐบาลในกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวกับยูเนสโก ณ กรุงปารีส** ประสานงานระหว่างองค์การฯ กับสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติฯ กระทรวงการต่างประเทศ ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ในประเทศ ที่มีกิจกรรมร่วมกับองค์การฯ เป็นผู้แทนประเทศและอำนวยความสะดวกแก่คณะผู้แทนทั้งด้านวิชาการและธุรการ การประสานหาเสียงสนับสนุนและท่าทีของกลุ่มประเทศสมาชิกเพื่อประโยชน์ในการ กำหนดท่าทีและนโยบาย ตลอดจนเผยแพร่เกี่ยวกับงานของประเทศ

บทบาทของประเทศไทยและกระทรวงศึกษาธิการในความร่วมมือกับยูเนสโก

ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกองค์การยูเนสโก เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2492 นับเป็นประเทศสมาชิกลำดับที่ 49 และ**คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ** (National Commission for UNESCO) เพื่อให้เป็นไปตามกฎบัตรของยูเนสโก โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน และมีรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ฝ่ายการต่างประเทศ) เป็นเลขาธิการ และได้มีมติเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม

2492 ให้จัดตั้งหน่วยงานเพื่อประสานงานกับยูเนสโก คือ**สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ** ตั้งอยู่ที่สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานดังกล่าวจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานในระดับชาติของกิจกรรมที่อยู่ในขอบข่ายงานของยูเนสโก ทั้ง 5 สาขา คือ การศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน ซึ่งในทางปฏิบัติได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อปฏิบัติงานเฉพาะด้านตามภารกิจและความชำนาญตามสาขาของยูเนสโก

ในปี 2504 **คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้องค์การจัดตั้งสำนักงานส่วนภูมิภาค เอเชียและแปซิฟิกขึ้นที่ประเทศไทย** และได้สร้างอาคารตาราคราเพื่อใช้เป็นที่ตั้งสำนักงานเลขาธิการซีมีโอด้วย ซึ่งในปี 2545 ได้มีการซ่อมแซมอาคารดังกล่าวและใช้ชื่อใหม่เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ผู้มีบทบาทสำคัญต่อองค์การยูเนสโก และซีมีโอชื่อว่า **“อาคาร 100 ปี หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล”**

ในเรื่องที่เกี่ยวกับคณะผู้แทนถาวรประจำองค์การฯ นั้น นับตั้งแต่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกองค์การฯ รัฐบาลได้มอบหมายให้ฯพณฯ เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส รับหน้าที่เป็นผู้แทนถาวร โดยมีเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต เป็นผู้รับผิดชอบของสำนักงานคณะ-

ผู้แทนถาวร จนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2525 ได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะผู้แทนถาวรไทย ขึ้น ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก โดยมอบให้ ฯพณฯ เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส เป็นผู้แทนถาวร และกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งนักวิชาการศึกษาไปประจำที่สำนักงาน และทำหน้าที่เป็นรองผู้แทนถาวรไทยประจำยูเนสโก จนถึงปัจจุบัน

ในฐานะประเทศสมาชิกประเทศไทย ได้ชำระเงินอุดหนุนองค์การเป็นประจำ โดยมีสัดส่วน ร้อยละ 0.335 และยังมีเงินอุดหนุนสำนักงานภูมิภาคที่กรุงเทพฯ เงินอุดหนุน ICCROM ที่ประเทศอิตาลี และเงินอุดหนุนกองทุนมรดกโลกอีกด้วย เนื่องจากองค์การยูเนสโกเป็นองค์การด้านพุทธิปัญญา ไม่ใช่องค์การที่ให้ความช่วยเหลือด้านเงินกู้หรือเงินให้เปล่า ดังนั้นผลตอบแทนที่ได้รับจากยูเนสโกจะเป็นไปในรูปแบบความคิดด้าน การศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน ที่ก้าวหน้าจากการวิจัยหรือผลการประชุมปรึกษาหารือ ระดมความคิดที่ยูเนสโกจัดขึ้นเพื่อจุดประกายความคิด ดังนั้นประโยชน์ของยูเนสโกจึงไม่สามารถคำนวณเป็นเม็ดเงินได้ทั้งหมด ทั้งนี้ ตลอดระยะเวลากว่า 50 ปี ของการเป็นรัฐภาคีขององค์การฯ นั้น ประเทศไทยได้ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ ในขอบข่ายงานทั้ง 5 สาขาของยูเนสโก อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

บทสรุป

การที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การยูเนสโกนั้น ได้ให้ความร่วมมือแก่องค์การเป็นอย่างดี ทั้งด้านการบริจาคเงินบำรุงอย่างสม่ำเสมอ และการสนับสนุนเงินในการจัดตั้งสำนักงานส่วนภูมิภาคหรือสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับงานในสาขาของยูเนสโก รวมถึงความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งนับได้ว่าเป็นผลดีต่อประเทศไทยและบุคคลในชาติที่ทำให้ไทยมีบทบาทโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับในเวทีระดับนานาชาติ ซึ่งไม่เพียงจะส่งผลประโยชน์ต่อด้านการศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นมาตรฐานที่ดีต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศด้วย □

THAILAND – UNESCO COOPERATION

UNESCO – the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – is one of the Specialized Agencies under the United Nations umbrella. Created on November 16, 1945 with the adoption of its Constitution, UNESCO was officially established on November 4, 1946. On January 1, 1949, Thailand joined UNESCO as its 49th Member State. In accordance with the constitutional requirement of the Organization, the Council of Ministers authorized the appointment of the National Commission, with the Minister of Education serving as Chairman; the Permanent Secretary of Education as Vice-Chairman; and the Deputy Permanent Secretary of Education (Foreign Affairs) as Secretary-General of the National Commission. On October 26, 1949, the Council of Ministers approved the establishment of the Secretariat of the National Commission, based at the External Relations Division (the present Bureau for International Cooperation), Office of the Permanent Secretary for Education. The Secretariat serves as national coordinating body for activities related to the five fields of UNESCO’s competence, namely: education, science, culture, social sciences and mass communication and information.

This paper outlines the historical background of the organization and mechanism for the functioning of UNESCO, namely : the General Conference, the Executive Board and the Secretariat. The paper explains the structure, responsibilities, the role of the Ministry of Education in Thailand’s cooperation with UNESCO, Thailand’s financial contribution to the organization as well as explores the benefits derived from this collaboration in terms of advancement in the various fields of UNESCO competence since it is an organization for intellectual cooperation and not a funding/loan agency.

ความร่วมมือทางการศึกษา ภายใต้กรอบงานอาเซียน

ดุริยา อมตวิวัฒน์ *

บทนำ

สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ **อาเซียน** (The Association of Southeast Asian Nations – ASEAN) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ตามปฏิญญากรุงเทพฯ ค.ศ. 1967 (พ.ศ. 2510) ปัจจุบันมี **สมาชิก 10 ประเทศ** ได้แก่ บรูไนดารุส-ซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย สหภาพพม่า ลาว ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรวมประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นหนึ่งเดียวภายใต้กรอบอาเซียน เสริมสร้างสันติภาพและเสถียรภาพด้านการเมือง ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมให้ประชาชนในภูมิภาคกินดีอยู่ดี รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศภายนอกและองค์การระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมีประเทศคู่เจรจาอีก 10 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหภาพยุโรป รัสเซีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และอินเดีย

ในช่วงเวลา 25 ปีหลังการก่อตั้ง อาเซียนได้เน้นความร่วมมือทางการเมือง การทูต และความมั่นคงเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีความขัดแย้งทั้งในประเทศและระหว่างประเทศในหมู่ประเทศสมาชิก จึงมีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปัญหาเหล่านี้เป็นอันดับแรกก่อน ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 อาเซียนได้เริ่มตกลงที่จะก่อตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA-ASEAN Free Trade Area) โดยประเทศไทยได้มีบทบาทผลักดันอย่างมากและประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ ได้ให้การสนับสนุน หลังจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง อาเซียนได้ขยายความร่วมมือต่อไปโดยเริ่มให้ความสำคัญแก่ความร่วมมือในลักษณะ **Functional** ซึ่งเน้นเรื่องสังคมเป็นหลัก อาเซียนได้ให้การรับรองปฏิญญาการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 5 ที่กรุงเทพฯ ให้ยก **ระดับความร่วมมือด้านกิจกรรมที่มีใช้การเมืองและเศรษฐกิจ** หรือที่เรียกว่า **Functional Cooperation** ให้มีความสำคัญมากขึ้น โดยครอบคลุมความร่วมมือในสาขาสาธารณสุขและ

* หัวหน้ากลุ่มพัฒนาความร่วมมือพหุภาคี สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

โภชนาการ แรงงาน การศึกษา สตรี เยาวชน การจัดการภัยพิบัติ วัฒนธรรมและสารสนเทศ ยาเสพติด วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่ง-แวดล้อม กิจการพลเรือน อาชญากรรมข้ามชาติ พัฒนาชนบท การขจัดความยากจนและโครงการช่วยเหลือรับทางสังคม อาจกล่าวได้ว่า ความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก อาเซียนโดยรวมได้ขยายออกไปในทุกๆ ด้าน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ในแต่ละปีจะมีการประชุมระดับรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่อาวุโส และผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เพื่อจัดทำโครงการร่วมมือระหว่างกัน

โครงสร้างของอาเซียน ประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

● **สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat)**

เป็นหน่วยบริหารงานกลางของอาเซียน ตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2519 เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของสมาคมอาเซียน เป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างสมาคมอาเซียน คณะกรรมการ ตลอดจนสถาบันต่างๆ โดยมีเลขาธิการอาเซียน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากประเทศสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี เป็นหัวหน้าสำนักงาน ปัจจุบันคือ นาย Ong Keng Yong ชาวสิงคโปร์ และมีรองเลขาธิการอาเซียน 2 คน ดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี ปัจจุบันเป็นชาวมาเลเซีย และเวียดนาม

● **สำนักงานอาเซียนแห่งชาติ หรือ กรมอาเซียน (ASEAN National Secretariat)**

สำนักงานอาเซียนแห่งชาติ หรือ กรมอาเซียน เป็นหน่วยงานในกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิก ซึ่งแต่ละประเทศได้จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานเกี่ยวกับโครงการและกิจกรรมอาเซียนในประเทศนั้นๆ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินกิจกรรมและความร่วมมือต่างๆ สำหรับประเทศไทยได้มีการจัดตั้งกรมอาเซียนอยู่ภายใต้กระทรวงการต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลางในการติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในประเทศและกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ

กลไกการบริหารงานของอาเซียน

- กลไกในการบริหารงานของอาเซียน มีดังนี้

การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit)

เป็นการประชุมระดับหัวหน้ารัฐบาล และเป็นกลไกบริหารสูงสุดของอาเซียนในการกำหนดนโยบายและแนวทางการร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมระหว่างกัน มีกำหนดการประชุมเป็นทางการทุก 3 ปี และอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN Informal Summit) ทุกปีที่ไม่มีการประชุมอย่างเป็นทางการ

- **การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (ASEAN Ministerial Meeting: AMM)**

เป็นการประชุมประจำปีของรัฐมนตรีต่างประเทศของอาเซียน และอาจจัดให้มีการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนสมัยพิเศษ (ASEAN Foreign Ministers' Retreat) ขึ้นได้ตามความจำเป็น เพื่อกำหนดแนวทางในระดับนโยบายและทำหน้าที่ที่ทบทวนข้อตัดสินใจต่างๆ เพื่อมอบนโยบายและโครงการให้คณะกรรมการประจำอาเซียน หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ดำเนินการต่อไป นอกจากนี้ รัฐมนตรีต่างประเทศจะเป็นผู้ลงนามในความตกลงที่เกี่ยวกับความร่วมมือด้านต่างๆ ของอาเซียนด้วย

- การประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศคู่เจรจา (Post Ministerial Conferences-PMC)

ในแต่ละปี รัฐมนตรีต่างประเทศจะร่วมประชุมกับรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศคู่เจรจา ทั้งในลักษณะร่วมกันและแยกเป็นรายประเทศ เพื่อหารือในเรื่องความร่วมมือและความช่วยเหลือในโครงการต่างๆ ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับนโยบายเกี่ยวกับปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคงที่มีความสนใจร่วมกันกับประเทศคู่เจรจาดังกล่าว

- การประชุมระดับรัฐมนตรีในสาขาอื่น ๆ

ประกอบด้วย การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers - AEM) การประชุมคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA Council) การประชุมคณะ-

มนตรีเขตการลงทุนอาเซียน และการประชุมรัฐมนตรีเฉพาะด้าน ฯลฯ

- คณะกรรมการประจำอาเซียน (ASEAN Standing Committee: ASC)

เป็นการประชุมระดับอธิบดีกรมอาเซียนของประเทศสมาชิกอาเซียนทุก 2 เดือน เพื่อติดตามความคืบหน้าและแก้ไขปัญหาในโครงการความร่วมมือระหว่างกัน

- การประชุมคณะเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officials Meeting: SOM)

แยกเป็น คณะเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการเมือง เศรษฐกิจและคณะเจ้าหน้าที่อาวุโสเฉพาะด้าน เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Senior Officials on the Environment - ASOEN) คณะกรรมการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ASEAN Committee on Science and Technology-COST) คณะกรรมการอาเซียนด้านวัฒนธรรมและสนเทศ (ASEAN Committee on Culture and Communication-COCI) คณะเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา (Senior Officials on Social Welfare and Development)

โครงการและกิจกรรมภายใต้คณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา

ปัจจุบันมีโครงการต่างๆ ที่ดำเนินอยู่และอยู่ในระหว่างรอดำเนินการภายใต้คณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา ดังนี้ :-

1. โครงการอาเซียนศึกษาในหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

มีประเทศฟิลิปปินส์ เป็นผู้ประสานงาน

2. โครงการการศึกษาเปรียบเทียบ
เรื่องทักษะอาชีพที่จำเป็นในการจ้างงานของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีประเทศมาเลเซีย
เป็นผู้ประสานงาน

3. โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาของอาเซียน เป็นโครงการที่
เสนอโดยประเทศมาเลเซีย ซึ่ง**ประเทศมาเลเซีย**
รับเป็นเจ้าภาพในการดำเนินโครงการ**ครั้งที่ 1**
เมื่อปี พ.ศ. 2543 มีประเทศสมาชิกอาเซียน
เข้าร่วมโครงการ โดยแต่ละประเทศรับผิดชอบ
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างประเทศเอง
และประเทศเจ้าภาพรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายใน
ประเทศให้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 ประเทศไทย
ได้เสนอโครงการดังกล่าวภายใต้ชื่อ โครงการ
เครือข่ายโรงเรียนระหว่างประเทศสมาชิก
อาเซียน (ASEAN School Networking
Project) มีเป้าหมายเพื่อให้เป็นโครงการถาวร
ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อม
หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ ซึ่งที่ประชุมคณะ
อนุกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา ครั้งที่ 9
ที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ให้
การสนับสนุนแนวคิดดังกล่าว แต่ขอให้เปลี่ยน
ชื่อใหม่เป็น โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาของอาเซียน (ASEAN Students
Exchange Programme at the Secondary
School Level) และ**ประเทศสิงคโปร์ได้รับเป็น**
เจ้าภาพในการจัดโครงการดังกล่าว **ครั้งที่ 2**
ในปี 2544 และ**ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพ**
ดำเนินการเป็น**ครั้งที่ 3** ในปี พ.ศ. 2545 โดย

ใช้เงินงบประมาณของรัฐบาลสนับสนุน

นอกจากนี้ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมี
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ของไทยเป็นผู้ประสานงาน ภายใต้**โครงการ**
เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN
University Network-AUN) มีกิจกรรมต่างๆ
ที่ดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการ
อาเซียนศึกษา โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา
ระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ของอาเซียน โครงการ
เครือข่ายข่าวสารข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัย
อาเซียน โครงการวิจัยร่วมกันของอาเซียน
โครงการประกันคุณภาพ รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ
เช่น ASEAN Youth Cultural Forum, ASEAN
Youth Speaker Forum นอกจากนี้ยังมี
กิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนร่วมมือระหว่าง
อาเซียนกับประเทศคู่เจรจาอื่นๆ เช่น โครงการ
แลกเปลี่ยนด้านวิศวกรรมอาเซียนกับกลุ่ม
ประเทศสหภาพยุโรป โครงการแลกเปลี่ยนด้าน
วิชาการของอาเซียนกับสาธารณรัฐเกาหลี
ญี่ปุ่น และจีน เป็นต้น

บทบาทของกระทรวงศึกษาธิการ ในอาเซียน

กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนร่วมใน
คณะกรรมการอาเซียน 2 คณะ คือ

1. คณะกรรมการอาเซียนด้าน
การศึกษา (ASEAN Committee on
Education : ASCOE) ซึ่งเดิมเป็นคณะ-
อนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาสังคม

(ASEAN Committee on Social Development : COSD)

2. คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยวัฒนธรรมและสนเทศ (ASEAN Sub-Committee on Culture and Information : COCI) ซึ่งได้รับงบประมาณในการจัดกิจกรรมและโครงการต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนอาเซียน โดยได้รับเงินบริจาคจากรัฐบาลญี่ปุ่น จัดตั้งเป็นกองทุนวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Cultural Fund) จำนวน 5,000 ล้านเยน หรือ ประมาณ 25 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และใช้เงินดอกผลจากกองทุนปีละ 1.5 - 1.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรม ปัจจุบันงานของคณะกรรมการชุดนี้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม

คณะอนุกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานคณะอนุกรรมการฯ จะอยู่ในวาระ 2 ปี และจะเวียนตามลำดับตัวอักษรของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ สำหรับการรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม จะใช้วิธีการเวียนตามลำดับตัวอักษรเช่นกัน แต่จะคำนึงถึงความพร้อมของประเทศเจ้าภาพด้วย มีการประชุมของคณะอนุกรรมการชุดนี้มาแล้วทั้งสิ้น 9 ครั้ง

ปัจจุบันคณะอนุกรรมการอาเซียนด้านการศึกษ ได้ปรับระดับเป็น**คณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา** (ASEAN Committee on Education : **ASCOE**) เมื่อปี พ.ศ. 2545

มีหน้าที่ในการส่งเสริมความตระหนักเรื่องอาเซียนในโรงเรียนระดับประถมและมัธยมในภูมิภาคอาเซียน โดยการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา ครั้งที่ 1 มีขึ้นที่ประเทศกัมพูชา เมื่อปี พ.ศ. 2545 และครั้งที่ 2 เมื่อเดือนตุลาคม 2546 ที่ประเทศอินโดนีเซีย

สำหรับประเทศไทย ได้มีการจัดตั้ง**คณะกรรมการประสานงานอาเซียนด้านการศึกษา** ขึ้น 1 ชุด โดยมีรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน และมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินความก้าวหน้าในส่วนโครงการของประเทศไทย ให้ข้อเสนอแนะและร่วมจัดกิจกรรมที่จะเป็นการเผยแพร่ผลงานของอาเซียนด้านการศึกษาให้แพร่หลายในระดับชาติยิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 3 ขึ้นตามที่ได้เสนอขอรับเป็นเจ้าภาพการจัดโครงการฯ ในการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา ครั้งที่ 9 โดยได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 19 กรกฎาคม - 1 สิงหาคม 2545 หัวข้อ “การศึกษาเพื่อการอนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” (Education for Conservation of Historical Sites and for the Promotion of Eco-tourism) ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วยเยาวชนและผู้ดูแลจากประเทศสมาชิกอาเซียน

จำนวน 8 ประเทศ รวม 150 คน วัตถุประสงค์
ของโครงการ มีดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ
เกิดสำนึกในความเป็นอาเซียนและกระชับความ
สัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
2. เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง
นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ
3. เพื่อให้เกิดการยอมรับในวัฒนธรรม
และค่านิยมที่แตกต่างกันอันนำไปสู่การอยู่ร่วมกัน
อย่างสันติ

การจัดโครงการในครั้งนี้ นับว่า**ประสบ
ผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์**ทุกประการ
โดยผู้เข้าร่วมโครงการได้**ไปศึกษาดูงาน เยี่ยมชม
แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ในแหล่ง
มรดกโลกและโบราณสถานที่สำคัญของ
ประเทศไทย** ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พิษณุโลก สุโขทัย และกรุงเทพมหานคร โดย
เฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างการศึกษาเยี่ยมชมที่
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และศรีสัชนาลัย
ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และความสนุกสนาน
ไปพร้อมๆ กันด้วย กับการจัดแรลลี่โดยใช้
จักรยาน (Bike Rally)

บทสรุป

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้การ
สนับสนุนงานความร่วมมือด้านการศึกษา
ภายใต้กรอบงานอาเซียน เพื่อ**พัฒนาศักยภาพ
ของบุคลากรทางการศึกษา** ทั้งระดับผู้บริหาร
สถานศึกษา ครู อาจารย์ และนักเรียน เพื่อให้
สามารถ**แข่งขันในเวทีนานาชาติได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ** โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาของอาเซียน นับเป็นตัวอย่าง
ที่ดีตัวอย่างหนึ่งภายใต้ความร่วมมือดังกล่าว
เนื่องจากเป็นโครงการที่สะท้อนให้เห็นว่า
นักเรียนอาเซียนมีความรู้และมีความสนใจใน
ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณี ซึ่งกัน
และกันมากขึ้น เป็นการสร้างความสำนึกใน
มรดกทางวัฒนธรรมร่วมกันของอาเซียน และ
เห็นความสำคัญของการร่วมมือกันเพื่อการ
ศึกษาและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมให้
สืบทอดถึงอนุชนรุ่นหลัง ดังนั้น **การสร้าง
ความสามัคคีและความสำนึกในความ
เป็นอาเซียนร่วมกัน**จึงควร**เริ่มปลูกฝังจาก
จิตใจของเยาวชน** โดยใช้การศึกษาเป็นสื่อ
ในการหล่อหลอมและขัดเกลาเยาวชนของ
อาเซียน ตั้งแต่แรกเริ่มเพื่อ**ส่งผลให้บุคคล
เหล่านี้เป็นผู้นำ**ของอาเซียนในอนาคตต่อไป □

Cooperation in Education with ASEAN

The Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) was established on 8 August 1967 in Bangkok by the five original member countries, namely: Indonesia, Malaysia, the Philippines, Singapore and Thailand. Today, ASEAN encompasses ten countries in Southeast Asia and has evolved into one of the most influential regional associations in the world. Brunei Darussalam joined ASEAN in 1984, Vietnam in 1995, Laos and Myanmar in 1997 and Cambodia in 1999. The purpose of the association is to bring together the countries in the Southeast Asia region in order to promote peace, stability of politics and economic growth, as well as to strengthen relationships among countries in the region and international organizations.

In this paper, the Ministry of Education's cooperation with ASEAN to develop human resource equivalent to other nations is explored, including Thailand's participation on the ASEAN Committee on Education (ASCOE), seminars and conferences, exchange programmes among member countries. The paper also describes Thailand's role as host for the ***Third ASEAN Student Exchange at Secondary Education Level***.

ผู้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 3 ที่ประเทศไทย
ระหว่างเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม 2545

ความร่วมมือของ กระทรวงศึกษาธิการ กับเอเปค

สมใจ อีรทิจู*

1. บทนำ

เอเปค หรือ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation-**APEC**) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2532 (ค.ศ. 1989) เพื่อตอบสนองต่อภาวะการพึ่งพาทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นโดยมุ่งเน้นที่ความเจริญเติบโตและการพัฒนาที่ยั่งยืนของภูมิภาค เอเปคเป็นเวทีที่ให้ความสำคัญต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า/การลงทุน และวิทยาการในสาขาที่จะเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกภายใต้กระบวนการปรึกษาหารือและตกลงกันด้วยฉันทามติ เอเปคจึงเป็นกรอบความร่วมมือเดียวที่เชื่อมโยงการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กับความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจน ปัจจุบันมีสมาชิกที่มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน จำนวน 21 เขตเศรษฐกิจ คือ ออสเตรเลีย บรูไนดารุสซาลาม ชิลี เปรู แคนาดา จีน ฮองกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ จีนไทเป ไทย สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม

เอเปค มีองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน คือ การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน

การอำนวยความสะดวกทางการค้า และความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ หรือ **ECOTECH** (Economic and Technical Cooperation) ทั้งนี้ในส่วนของ ECOTECH ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อให้สมาชิกเอเปคที่มีความหลากหลายในระดับของการพัฒนาสามารถรับประโยชน์จากการเปิดเสรีทางการค้า/การลงทุนได้ทัดเทียมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โดยกิจกรรมของ **ECOTECH** จะครอบคลุมการพัฒนาทุกด้าน ภายใต้การลำดับความสำคัญ 6 เรื่อง คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตลาดทุน โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้กิจกรรมทั้งหมดจะเกิดประโยชน์แก่สมาชิกเอเปคมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การเข้าไปมีส่วนร่วมและเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกเท่านั้น

2. กลไกการดำเนินงานของเอเปค

การดำเนินงานของเอเปค ประกอบด้วยการประชุมในระดับต่างๆ เพื่อกำหนด

* เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 8 ว สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

นโยบายของการทำงานในหลากหลายระดับ/สาขา การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามและประเมินผลเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง/พัฒนา ดังนี้

2.1 การประชุมผู้นำเศรษฐกิจ (Economic Leaders' Meeting)

การประชุมผู้นำเศรษฐกิจเป็นการประชุมระดับสูงสุดของเอเปคโดยมีผู้นำประเทศ/รัฐบาลและเขตเศรษฐกิจของแต่ละสมาชิกเข้าร่วมประชุมปีละ 1 ครั้ง

2.2 การประชุมรัฐมนตรี (Ministerial Meeting)

การประชุมรัฐมนตรีเอเปคเป็นการประชุมของรัฐมนตรีต่างประเทศ และรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจประจำปี โดยประธานของที่ประชุมจะได้แก่สมาชิกที่เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในปีนั้น มีประชุมปีละ 1 ครั้ง

2.3 การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officials' Meeting-SOM)

การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสมีการประชุมอย่างเป็นทางการปีละ 3 ครั้ง และไม่เป็นทางการ 1 ครั้ง (ก่อนการประชุมรัฐมนตรี) โดยหัวหน้าคณะผู้แทนของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมเป็นระดับปลัดกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้แทน ที่ประชุม SOM ทำหน้าที่พิจารณาการดำเนินงานของเอเปคทุกด้าน ทั้งด้านกิจกรรมและงบประมาณ เพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรัฐมนตรีเอเปคอนุมัติในแต่ละปี

2.4 การประชุมคณะกรรมการ (Committee)

การประชุมคณะกรรมการประกอบด้วยการประชุมคณะกรรมการด้านการค้าและการลงทุน คณะกรรมการด้านการค้า คณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณและการบริหาร และคณะอนุกรรมการว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ

2.5 การประชุมคณะทำงาน (Working Group)

การประชุมคณะทำงานเป็นการประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาประเด็นเฉพาะด้าน มีทั้งหมด 11 คณะ คือคณะทำงานเพื่อส่งเสริมการค้า คณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรม คณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะทำงานด้านพลังงานเอเปค คณะทำงานด้านโทรคมนาคม คณะทำงานด้านประมง คณะทำงานเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล คณะทำงานด้านการขนส่ง คณะทำงานด้านความร่วมมือเกี่ยวกับเทคนิคการเกษตร คณะทำงานด้านการท่องเที่ยว และคณะทำงานด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ยังมีกลุ่มเฉพาะกิจด้านสตรี และกลุ่มการทำงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

2.6 การประชุมสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจของเอเปค (APEC Business Advisory Council-ABAC)

การประชุมสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปคเป็นการประชุมของสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค ซึ่งประกอบด้วยนักธุรกิจอาวุโสจากเศรษฐกิจสมาชิกละ 3 คน เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติของเอเปคและสาขาธุรกิจเฉพาะที่สำคัญอื่นๆ

3. กระทรวงศึกษาธิการกับเอเปค

กระทรวงศึกษาธิการ เข้าร่วมกิจกรรมของเอเปคทั้งในกรอบคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเครือข่ายด้านการศึกษา ตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง ทั้งนี้ภารกิจและบทบาทหน้าที่ของกรรมการแต่ละชุด มีดังนี้

3.1 คณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources

Development Working Group-HRDWG) ก่อตั้งเมื่อปี 2533 เพื่อดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาบุคลากรสาขาต่างๆ ในด้านการศึกษา แรงงาน จนถึงเสริมสร้างขีดความสามารถ คณะทำงานชุดนี้ปฏิบัติงานสนับสนุนเป้าหมายสำคัญของ ECOTECH ในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปัจจุบันประกอบด้วย 3 เครือข่าย คือ

- (1) เครือข่ายด้านการศึกษา (Education Network-EDNET)
- (2) เครือข่ายเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building Network-CBN)
- (3) เครือข่ายแรงงานและการปกป้องทางสังคม (Labour and Social Protection Network-LSPN)

3.2 เครือข่ายด้านการศึกษา (Education Network-EDNET) อยู่ภายใต้คณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปค ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2536 ตามมติของที่ประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของเอเปค ครั้งที่ 1 เมื่อปี 2535 โดยใช้ชื่อว่า **Education Forum** ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น EDNET เมื่อปี 2543 โดยจะมีการประชุมสมาชิกเครือข่ายด้านการศึกษาปีละ 1 ครั้ง ระหว่างการประชุมคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปค ทั้งนี้เพื่อทบทวนแผนการปฏิบัติงาน รายงานผลการดำเนินโครงการของปีที่ผ่านมา และพิจารณาโครงการใหม่ของสมาชิก โดยมีการประชุมฯ ครั้งที่ 20 ระหว่างวันที่ 11-14 พฤษภาคม 2547 ณ เกาะเจจู สาธารณรัฐเกาหลี

3.3 การประชุมรัฐมนตรีศึกษาเอเปค (APEC Education Ministerial Meeting-AEMM)

การประชุมรัฐมนตรีศึกษาเอเปค จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2535 ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี สหรัฐอเมริกา ครั้งที่ 2 จัดขึ้นเมื่อปี 2543 ณ

สิงคโปร์ และครั้งที่ 3 ที่ประเทศชิลี ในปี 2547 โดยมีวัตถุประสงค์ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาของเอเปค ร่วมกำหนดนโยบายความร่วมมือทางการศึกษาของเอเปคในอนาคต และเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานด้านการศึกษาของเอเปคที่ผ่านมา รวมทั้งกำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาและวิทยาการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของสมาชิกเอเปค

สำหรับบทบาท/กิจกรรมที่กระทรวงศึกษาธิการเข้าร่วมภายใต้เครือข่ายการศึกษา มีดังนี้

(ก) **ผู้แทนของกระทรวงศึกษาธิการ** ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ผู้ประสานงานระดับภูมิภาคเอเชีย และ แปซิฟิกและประธานของ APEC Education Forum (ชื่อปัจจุบันคือ EDNET) ในระหว่างปี 2539 ถึง 2541 และได้ผลักดันให้เอเปคตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งได้ศึกษาและติดตามการนำรูปแบบการสอน การพัฒนา การตรวจวัดคุณภาพและประสิทธิผลของการศึกษา

(ข) กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมวิชาการได้เข้าร่วม**โครงการส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมของสมาชิกเอเปค** (Improving the Understanding of Culture) ตั้งแต่ปี 2539 ซึ่งโครงการดังกล่าวมุ่งเน้นจัดทำสื่อประสมชื่อ **We are APEC : Thailand** เพื่อใช้ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกเอเปค

(ค) **กระทรวงศึกษาธิการจัดทำโครงการเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุม EDNET** เพื่อนำประโยชน์จากความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์และทรัพยากรในภูมิภาคมาพัฒนาด้านการอาชีวศึกษา เพิ่มพูนศักยภาพในการเพิ่ม

รายได้ของกลุ่มสตรีและสร้างเครือข่ายโรงเรียน
เอเปคเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์
การเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
การอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งและเสริมสร้าง
มิตรภาพและความเข้าใจอันดีแก่เยาวชนเอเปค
ซึ่งโครงการของกระทรวงศึกษาธิการได้รับการ
สนับสนุนด้านงบประมาณจากกองทุนกลาง
เอเปค (APEC Central Fund) ติดต่อกันมา
3 ปี ตั้งแต่ปี 2544 ถึง 2546 ดังนี้

1. **โครงการหารูปแบบที่
เหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพด้านการ
สอนของครูอาชีพศึกษาไปสู่มาตรฐานครู
วิชาชีพ** (The Best Practices for
Professional Development of Vocational
Teachers Among APEC Economies) ของ
กรมอาชีวศึกษา ระยะเวลาดำเนินโครงการ
ปี 2544-2546 ได้รับเงินสนับสนุนจำนวน
31,140 เหรียญสหรัฐ (ประมาณ 1,400,000
บาท)

2. **โครงการหาวิธีที่ดี
ที่สุด ในการเพิ่มศักยภาพในการหารายได้
ของสตรีโดยการศึกษาตลอดชีวิต** (The
Best Practices in Empowering Women's
Earning Capacities through Lifelong
Education) ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
ระยะเวลาดำเนินโครงการปี 2545 ถึง 2546 ไ
ด้รับเงินสนับสนุนจำนวน 34,360 เหรียญสหรัฐ
(ประมาณ 1,540,000 บาท)

3. **โครงการเครือข่าย
โรงเรียนพี่โรงเรียนน้องของเอเปค** (APEC
Sister Schools Networking-ASSN) ของ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ระยะเวลา
ดำเนินโครงการปี 2546-2547 ได้รับเงิน
สนับสนุน 66,400 เหรียญสหรัฐ (ประมาณ
2,800,000 บาท)

(ง) **กระทรวงศึกษาธิการ เข้าร่วมโครงการ APEC Cyber Education Cooperation** ของสาธารณรัฐเกาหลีตั้งแต่ปี
2544 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อลดช่องว่าง
ด้านวิทยาการ (Digital Divide) ระหว่าง
ประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนาใน
ภูมิภาคด้วยการสร้างเครือข่าย APEC Cyber
Education Network (ACEN) โดยขอขยายของ
โครงการแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ **อาสาสมัคร
อินเทอร์เน็ตนานาชาติ** (International
Internet Volunteer-IIV) และ**วารสารทาง
อินเทอร์เน็ต Webzine** (ACEN Web
Magazing-Webzine) ซึ่งมีการจัดแปลเป็น
7 ภาษา เพื่อเผยแพร่ไปทั่วโลก

4. ประโยชน์ที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับจากความร่วมมือในกรอบเอเปค

สมาชิกของเอเปคมีระดับการพัฒนา
อย่างหลากหลายตั้งแต่ระดับมหาอำนาจที่มี
วิวัฒนาการสูงทั้งด้านเทคโนโลยีและด้านการ
ศึกษา เช่นประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา
รัสเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐ
เกาหลี ออสเตรเลีย จนถึงประเทศขนาดเล็ก
อย่างปาปัวนิวกินี ดังนั้นประโยชน์ที่กระทรวง
ศึกษาธิการได้รับจากความร่วมมือกับเอเปคคือ
การแลกเปลี่ยนความร่วมมือ ความรู้ ประสบ-
การณ์ด้านการเรียนการสอน การถ่ายทอด
เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสนับสนุนด้าน
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์
รวมถึงการฝึกอบรมในสาขาที่สำคัญ ฯลฯ
ดังต่อไปนี้

(ก) ร่วมกำหนดนโยบายด้านการ
ศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในกรอบ
เอเปค ตลอดจนมีส่วนร่วมการจัดทำแผนปฏิบัติการ
ประจำปีของ EDNET ให้สอดคล้องกับความ

ต้องการของไทยและของสมาชิกเอเปคอื่น

(ข) แลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ และประสบการณ์ของสมาชิกเอเปคที่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การวัดผล/ประเมินผล การศึกษา การวัดผลการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอนที่ประสบความสำเร็จในเอเปค การสร้างตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ฯลฯ ที่สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง/ประยุกต์ใช้ได้

(ค) ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก กองทุนกลางเอเปค (APEC Central Fund)

เพื่อนำมาจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ/สนใจของไทยและสมาชิก โดยจัดทำ โครงการเสนอต่อเครือข่ายการศึกษา (EDNET) ภายใต้คณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ของเอเปค (HRDWG)

(ง) ได้แลกเปลี่ยนความร่วมมือและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ทางการศึกษาจากสมาชิกเอเปคด้านการบูรณาการ ICT กับการเรียนการสอน รวมทั้งสร้างโอกาสให้ครูไทยได้เข้าร่วมการประชุม สัมมนาในระดับนานาชาติเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย □

Asia Pacific Economic Cooperation (APEC)

APEC was established in 1989 as a new mechanism for multilateral cooperation among the 21 member economies in the Asia-Pacific region. APEC aims to sustain continuous development and to raise standards and improve quality in specific areas including education. The Ministry of Education of Thailand has been working closely with other APEC members within the framework of the Education Network (EDNET) under the Human Resource Development working Group (HRDWG) since 1992. The main purpose of the Network is to identify strategies to overcome the major challenges to APEC students in the 21st century and to share valuable expertise and best practices in the region.

This paper focuses on the Ministry of Education's collaboration with APEC on projects such as the APEC Cyber Education Cooperation and the APEC Learning Community for Shared Prosperity under the leadership of the Republic of Korea, the Knowledge Bank of Policy and Practice hosted by the U.S.A., the APEC Sister Schools Network Project as part of APEC Thailand 2003 and the Ministry's Participation in the 3rd APEC Education Ministerial Meeting to be organized by Chile which aims to formulate strategies to prepare APEC students with the skills needed to face the coming challenges in the 21st century.

การประชุมสมัชชาสามัญ

ของยูเนสโก

ครั้งที่ 32

ดุริยา อมตวิวัฒน์*

บทนำ

การประชุมสมัชชาสามัญ (General Conference) ของ **องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ** (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: **UNESCO**) จัดขึ้นเป็นประจำทุก 2 ปี ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เพื่อพิจารณารับรองแผนงานและอนุมัติงบประมาณ ประจำปีในระยะ 2 ปีต่อไป เลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลชุดต่างๆ ของยูเนสโก และนโยบายสำคัญๆ ขององค์การฯ สำหรับในปี 2546 นี้ เป็นการประชุมครั้งที่ 32 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 29 กันยายน - 17 ตุลาคม 2546 มีผู้เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีศึกษา จากประเทศสมาชิกยูเนสโก จำนวน 190 ประเทศ

ประเทศไทย ในฐานะสมาชิกขององค์การยูเนสโก ซึ่งมี**สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ** สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะ**สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติของประเทศไทย** เป็นหน่วยงานประสานการทำงานกับยูเนสโก ได้จัดคณะผู้ทรงคุณวุฒิในขอบข่ายสาขาของยูเนสโก ซึ่งได้แก่ งานด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และสื่อสารมวลชน เข้าร่วมการประชุมเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง โดยในการประชุมครั้งที่ 32 ในปี 2546 นี้ **นายปองพล อดิเรกสาร** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ เป็น**หัวหน้าคณะผู้แทนไทย** เข้าร่วมการประชุม

* หัวหน้ากลุ่มพัฒนาความร่วมมือพหุภาคี สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

สาระสำคัญของการประชุม

ในการประชุมสมัยสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ 32 นี้ ได้แบ่งการประชุมออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. การประชุมเต็มคณะ
2. การประชุมคณะกรรมการชุดต่างๆ
3. การประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรี

ในการประชุมเต็มคณะมีผู้นำที่ได้รับเชิญให้กล่าวสุนทรพจน์ในช่วงพิธีเปิดการประชุม 2 คน คือ **ประธานาธิบดีแห่งฟิลิปปินส์** และ **ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอิตาลี** และในช่วงบ่ายวันแรกของการประชุม **สุภาพสตรีหมายเลข 1 ของสหรัฐอเมริกา** ได้รับเชิญให้กล่าวสุนทรพจน์ในโอกาสที่สหรัฐอเมริกา กลับเข้าเป็นสมาชิกขององค์การอีกครั้ง สำหรับ **หัวหน้าคณะผู้แทนของไทย** ได้กล่าวสุนทรพจน์ ในวันที่ 30 กันยายน ค.ศ. 2003 โดยได้แสดงความยินดีที่สหรัฐอเมริกา กลับเข้าเป็นสมาชิก องค์การและต้อนรับประเทศติมอร์ตะวันออกในโอกาสที่เข้าเป็นสมาชิก และได้กล่าวสนับสนุน การดำเนินงานของยูเนสโกในช่วงปี 2004-2005 และยินดีสนับสนุนการดำเนินงานของ ยูเนสโกภายใต้ทศวรรษแห่งการรู้หนังสือของ สหประชาชาติระหว่างปี 2003-2012 และ ทศวรรษว่าด้วยการศึกษาเพื่อพัฒนาแบบยั่งยืน ของสหประชาชาติระหว่างปี 2005-2014

นอกจากการประชุมเต็มคณะแล้ว ยังมี **การประชุมคณะกรรมการชุดต่างๆ** อีก 7 ชุด คือ คณะกรรมการด้านการบริหาร คณะ-

กรรมการด้านการเลือกตั้ง คณะกรรมการ ด้านนโยบายและโครงการสนับสนุน คณะ- กรรมการด้านการศึกษา คณะกรรมการ ด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะ- กรรมการด้านวัฒนธรรม คณะกรรมการ ด้านสื่อสารมวลชน ทั้งนี้ที่ประชุมได้อนุมัติ งบประมาณจำนวน 610 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อดำเนินงานสำหรับปี 2004-2005 ทั้งนี้จะ จัดสรรงบประมาณให้โครงการความร่วมมือกับ ประเทศสมาชิก (Participation Programme) จำนวน 23 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในการประชุม ครั้งนี้ **ประเทศไทยได้รับเลือกตั้งให้เป็น กรรมการระหว่างรัฐบาลของยูเนสโก 3 ชุด** คือ คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยชีว จริยศาสตร์ คณะกรรมการระหว่างรัฐบาล ว่าด้วยพลศึกษาและการกีฬา และคณะกรรมการ ประจำสำนักงานใหญ่ นอกจากนี้ยูเนสโกได้ เห็นชอบประกาศรายชื่อบุคคลและเหตุการณ์ สำคัญเพื่อเฉลิมฉลองสำหรับปี 2004-2005 จำนวน 43 รายการ และในจำนวนนี้มี **ข้อเสนอ ของประเทศไทยจำนวน 2 รายการ** คือ :-

1. การฉลองวันพระราชสมภพครบ 200 พรรษา ของ **พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว** (รัชกาลที่ 4) ในวันที่ 18 ตุลาคม ค.ศ. 2004
2. การฉลองครบชาตกาล 100 ปี ของ **นายกุหลาบ สายประดิษฐ์** (ศรีบูรพา) ในวันที่ 31 มีนาคม ค.ศ. 2005

การประชุมสมัยสามัญของยูเนสโกได้มี **การประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรี 2 ครั้ง**

คือ การประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยคุณภาพการศึกษาระหว่างวันที่ 3-4 ตุลาคม 2003 เพื่อเปิดโอกาสให้รัฐมนตรีด้านการศึกษา ได้เสวนาและอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาคคุณภาพการศึกษา และการประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการมุ่งสู่สังคมแห่งความรู้ ระหว่างวันที่ 9-10 ตุลาคม 2003 เพื่อเปิดโอกาสให้รัฐมนตรีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อภิปรายและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และสังคมศาสตร์ ทั้งนี้การประชุมโต๊ะกลมทั้ง 2 เรื่อง ได้มีการรับรอง Ministerial Communique ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อมุ่งสู่สังคมแห่งความรู้

บทสรุป

การประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโกนับเป็นการเปิดโอกาสให้กับประเทศสมาชิกได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของยูเนสโกพร้อมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับผลการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับยูเนสโก รวมทั้งได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่ยูเนสโกจะดำเนินการต่อไป ถึงแม้ว่าในทางปฏิบัติ ยูเนสโกจะได้กำหนดร่างแผนงานและงบประมาณไว้ก่อนการประชุมแล้วก็ตาม การ

ประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโกก็ยังคงเป็นกลไกสำคัญที่ประเทศสมาชิกสามารถใช้เป็นเวทีในการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในอนาคตของยูเนสโกได้ นอกจากนี้ ในระหว่างการประชุม ประเทศสมาชิกที่มีความประสงค์จะหารือแนวทางความร่วมมือกับประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือกลุ่มประเทศ ก็สามารถถือโอกาสดำเนินการได้ในลักษณะการเจรจา 2 ฝ่าย

องค์การยูเนสโก เป็นองค์การทางด้านพุทธิปัญญา ดังนั้นการที่ประเทศไทยจัดส่งผู้แทนที่มีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องของยูเนสโก เข้าร่วมการประชุมด้วย จะเป็นประโยชน์ในการสร้างเครือข่ายระหว่างกัน เพื่อร่วมกันหาแนวทางความร่วมมือเฉพาะเรื่องต่อไป ในฐานะประเทศสมาชิกของยูเนสโก ประเทศไทยจึงได้จัดทำ**สรุปผลการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก** และเผยแพร่ให้หน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสาขาความรับผิดชอบของยูเนสโกได้รับทราบ และใช้ประโยชน์ต่อไป ผู้สนใจข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ สามารถสืบค้นได้ที่ www.thainatcom.org หรือติดต่อสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 □

An Address

by

***His Excellency Mr. Pongpol Adireksarn, Minister of Education, Thailand
Head of Delegation of Thailand
At UNESCO's 32nd Session of the General Conference, Paris
September 30, 2003***

Mr. President,
Madam Chairperson of the Executive Board,
Mr. Director-General,
Distinguished Delegates and Observers,
Ladies and Gentlemen,

On behalf of the Thai Delegation and myself, may I extend our warmest congratulations to you on your election to the presidency of the Thirty-second Session of UNESCO General Conference. I am firmly convinced that under your dynamic and able leadership, this session of the Conference will be steered to a successful conclusion.

Mr. President,

We warmly welcome the return to UNESCO of the United States of America, which has restored once more the universality of the Organization. The return of the U.S.A. will indeed help to

consolidate UNESCO's financial position to us. However, the universality of UNESCO's membership is far more important. I would also like to welcome East Timor for its arrival to UNESCO family.

The Thai Delegation would like to express its appreciation to the UNESCO Director-General and members of the Secretariat for their hard work and effort in preparing document C/5, which will serve as a road map to the Organization in the forthcoming biennium. As the international lead agency for education, natural sciences and social sciences, culture and communication, the scope of UNESCO is undeniably broad. It is expected to

serve as a laboratory of ideas, a standardsetter, a clearing-house, a capacitybuilder in Member States, and a catalyst for international cooperation. I appreciate the Director-General's strong determination to implement the three essential strategies of concentration, rationalization, and decentralization.

Mr. President,

Ladies and Gentlemen,

Undoubtedly, education plays a critical role in human development. Thus, Thailand appreciates that UNESCO has placed education as the highest priority among its fields of competence. I am delighted that UNESCO continues to highlight education in the current C/5 document, particularly basic education for all which includes lifelong learning and quality of education. This has been of major concern to Thailand as demonstrated through its commitment to a major five-pronged programme of education reform focusing on: reform of educational structure; reform learning; reform of educational administration and services; reform of teachers and educational personnel; and reform of educational resources and investment.

The concepts of quality and relevancy cut across all five areas so as to serve local demands while enabling learners to keep up with new challenges, and assuring them employability. As a result, Thailand's educational budget this year is given top priority. Regarding natural sciences in Major Programme II of the C/5 document, Thailand appreciates the efforts of UNESCO in supporting science, environment and sustainable development. Millennium Development Goal number seven focuses on environmental sustainability and states that more than one in four persons in nine countries do not have access to safe water. We therefore recommend that UNESCO underlines water resource management and water sustainability in its programs in the science sector. The capacity of national competitiveness is also based on the advancement of science and technology. And hence, Thailand supports UNESCO's programme on capacity-building in science and technology for development. In terms of the ethics of science and technology, Thailand encourages UNESCO to play a key role in raising awareness in both professionals and the general public. The exchange of best practices and information

in bioethics among Member States is also encouraged. In this regard, Thailand supports the tasks of UNESCO's Commission on the Ethics of Scientific Knowledge and Technology (COMEST), particularly in the establishment of ethics networks and teaching programmes in Asia. Hence, Thailand has submitted its candidature to the International Bioethics Committee. Thailand also supports the flagship programmes related to environmental issues on IGCP, IHP, IOC, and MAB. It is well recognized that the challenges of environment and natural resources management are key factors to human security which is one of the highest priorities on Thailand's national agenda. We commend UNESCO's key role in linking science and environmental concerns to other areas in terms of social well-being and sustainability. The current government has placed high priority on human security and the need to alleviate poverty and to address basic needs, namely physical, spiritual or emotional, in an attempt to reduce the potential for conflict and social unrest. I would therefore recommend that UNESCO strengthen its existing Associated Schools Project (ASP) so that we will be able to promote

peaceful coexistence in the global village in the minds of youth. Thailand also supports the UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity since it reflects in our National Cultural Policy. In this connection, Thailand would like to urge UNESCO to initiate follow-up activities to reinforce the commitment of the Declaration. In the world of diverse cultures, Thailand would like to support the safeguarding and preservation of traditional values where people should learn to respect each culture. The safeguarding of physical cultural heritage has played an important part of Thailand's strategy to encourage young people to take an active role in the preservation and protection of their culture. It is our belief that programmes leading to greater cultural awareness and understanding of cultural diversity should not be underrated.

We cannot deny that during the past decade ICT has become an important tool to support all aspects of social development. ICT has infiltrated every sector of society and is vital in building a knowledge society. Dialogue between public and private sectors, together with representatives of all stakeholder groups including civil society, should be promoted

to link the policy sector and the implementing sector. Thailand supports two international programmes related to the promotion of communication and information, namely the International Programme for Development of Communication (IPDC) and the Information for All Programme (IFAP). As communication is one of the area under UNESCO's missions, UNESCO should play an important role in preparation for the World Summit on Information Society. Thailand supports the flagship activity on Memory of the World since it provides documentary heritage to remind future generations of past achievements. It also links past and present and inspires creativity in future initiatives.

Mr. President,

Ladies and Gentlemen,

On this occasion, I would like to congratulate the Director-General of UNESCO and the Secretariat on being entrusted as lead agency for two major UN assignments, namely the promotion of two Decades, the United Nations Literacy

Decade (2003 – 2012) and the United Nations Decade of Education for Sustainable Development (2005 –2014). It is a challenging task for UNESCO to host these two decades in the sense that it requires partnership with various sectors and levels of organization. As a member of UNESCO, Thailand was proud to be the venue of the Regional Launch of the United Nations Literacy Decade early this month. We look forward to offering our continued support to UNESCO in the fulfillment of its mission to promote these decades in every possible way.

I would like to conclude by reaffirming Thailand's continued commitment and adherence to the ideals and objectives of UNESCO. We will continue to provide the organization with the necessary intellectual and material support for achievement of the three fundamental principles of UNESCO that are inseparable, that is to say **universality, diversity** and **dignity**.

Thank you for your attention. □

การประชุมนานาชาติเพื่อร่วมเฉลิมฉลองวาระครบ 50 ปี

ของโครงการ โรงเรียนเครือข่ายของยูเนสโก

(UNESCO Associated Schools Project Network-ASPnet)

จุไรรัตน์ แสงบุญนำ*

1. บทนำ

การประชุมนานาชาติ เรื่องคุณภาพ การศึกษาสําหรับศตวรรษที่ 21 “นักสำรวจ แห่งสันติภาพ” จัดขึ้นเพื่อเป็นการร่วมเฉลิมฉลองวาระครบ 50 ปี ของโครงการโรงเรียน เครือข่ายการศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดี ระหว่างชาติของยูเนสโก (ASPnet) ระหว่าง วันที่ 3-8 สิงหาคม 2546 ณ ศูนย์การประชุม โรงแรมไวปูนา เมืองโอ๊คแลนด์ ประเทศ นิวซีแลนด์ การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นโดย คณะกรรมการแห่งชาติฯ ประเทศนิวซีแลนด์ ร่วมกับสำนักงานยูเนสโก ในหมู่เกาะแปซิฟิก (Apia Office) ที่ประเทศซามัว และสำนักงานใหญ่ ยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

โครงการโรงเรียนเครือข่ายการศึกษา เพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ (ASPnet) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2496 มีโรงเรียนมัธยมศึกษา 33 แห่ง ในประเทศสมาชิก 15 ประเทศ

ร่วมเป็นสมาชิกเริ่มแรก โดยมีเป้าหมายที่จะ ส่งเสริมการศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่าง ชาติและสันติภาพ ปัจจุบันมีสถาบันศึกษาที่ เป็นสมาชิก 7,500 แห่ง ในจำนวนประเทศ สมาชิก 170 แห่ง โครงการ ASP นับเป็น เครือข่ายพิเศษที่ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาใน ด้านมนุษยวิทยา ชาติพันธุ์วิทยา วัฒนธรรม และมิติการศึกษาระหว่างประเทศ รวมทั้ง สนับสนุนการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practices) ทั่วไปทั้งระดับชาติและ นานาชาติ

องค์การยูเนสโกได้ดำเนินการจัดทำ แบบประเมินผลระดับโลก (Global Review) ของโครงการนี้ เพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติร่วมกัน โดยมอบให้ศูนย์เพื่อการศึกษาระหว่างประเทศ และงานวิจัยแห่งมหาวิทยาลัยเบอร์มิงแฮมเป็น ผู้ดำเนินการ

* ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อรวบรวมผลการประเมินระดับโลกเกี่ยวกับโครงการเครือข่าย ASP

2.2 เพื่อร่วมเฉลิมฉลองวาระครบ 50 ปีของเครือข่ายโครงการ ASP ในการสนับสนุนคุณภาพการศึกษา

2.3 เพื่อกำหนดแผนงานใหม่ของโครงการ ASP ในปี 2004–2009

3. ผู้เข้าประชุม

ผู้เข้าประชุมประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการแห่งชาติ ยูเนสโก และผู้ประสานงานระดับชาติ ASP ในประเทศต่างๆ ผู้สังเกตการณ์ ซึ่งมีผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และผู้เชี่ยวชาญเจ้าหน้าที่สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส และสำนักงานสาขาต่างๆ คือที่ Windhoek Amman กรุงเทพฯ Apia และ Santiago รวมผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 213 คน จาก 91 ประเทศ

4. พิธีเปิดประชุม

Mrs. Margaret Austin **ประธานคณะกรรมการแห่งชาติ ประเทศนิวซีแลนด์** กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมเป็นภาษาเมารี และภาษาอังกฤษ โดยกล่าวถึงศักยภาพอันยิ่งใหญ่ของโครงการ ASP ที่มีผลกระทบต่อเยาวชน การทบทวนโครงการในรอบ 50 ปีที่ผ่านมา และการสร้างจุดเน้นใหม่ๆ ร่วมกัน การประชุมครั้งนี้ได้ให้ความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ชั้นดีธรรม สันติภาพ และความเข้าใจอันดี

ระหว่างกัน ต่อจากนั้น Sir John Daniel **ผู้ช่วย-ผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโกด้านการศึกษา** กล่าวขอบคุณรัฐบาลและชาวนิวซีแลนด์ที่เป็นเจ้าภาพจัดประชุมครั้งนี้ โดยได้กล่าวขึ้นนำว่าถึงแม้ว่าภูมิภาคเกาะแปซิฟิกจะเป็นส่วนสุดท้ายของโลกที่เข้าร่วมในเครือข่าย ASP แต่นับได้ว่าเป็นหนึ่งในภูมิภาคที่มีความเข้มแข็งที่สุด **ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนเปรียบเสมือนนักสำรวจแห่งสันติภาพ ที่มีเป้าหมาย 3 ประการคือ ร่วมเฉลิมฉลอง มอบแนวทาง และสร้างข้อมติร่วมกันที่จะพัฒนาโครงการ ASP ในอนาคต** หลังจากนั้น Mrs. Edna Tait **ผู้อำนวยการสำนักงานยูเนสโก ที่ Apia ประเทศซามัว** กล่าวต้อนรับ และกล่าวแนะนำประเทศต่างๆ ในแปซิฟิกที่สืบทบาทอย่างแข็งขันในโครงการ ASP ในรอบ 8 ปีที่ผ่านมา โดยขอให้ถึงครูและเด็กที่ไม่ได้มาร่วมงานเฉลิมฉลอง 50 ปี ของโครงการ ในการเสนอแนะข้อมติที่จะนำประสบการณ์ที่มีคุณภาพไปสู่การเรียนรู้อันร่วมกัน

Mr. Jonathan Hunt **โฆษกรัฐบาลนิวซีแลนด์** กล่าวต้อนรับในนามรัฐบาลและได้กล่าวถึงบทบาทของนิวซีแลนด์ในการรักษาสันติภาพ และให้การสนับสนุนเป้าหมายของสหประชาชาติ รวมทั้งได้วางแนวทางที่จะบรรลุถึงผลสำเร็จทางการศึกษา ซึ่งเป้าหมายของรัฐบาลนับว่าสอดคล้องกับยูเนสโกและโครงการ ASP ทั้งนี้ได้กล่าวสรุปว่า ASPnet ควรสนใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ครอบครัวและ**ความสัมพันธ์ด้านคุณภาพการแลกเปลี่ยน**

ระหว่างชาติและค่านิยมสากล ดังนั้น หากโครงการ ASP ตระหนักถึงเรื่องเหล่านี้ก็จะมีอนาคตที่สดใสต่อไป

5. ลักษณะของการประชุม ประกอบด้วย การบรรยายพิเศษ การประชุมใหญ่ เพื่ออภิปรายร่วมกัน การประชุมโต๊ะกลม ในหัวข้อพิเศษต่างๆ การแบ่งกลุ่มประเทศในแต่ละภูมิภาคเพื่อกำหนดโครงการกิจกรรมและข้อเสนอแนะต่างๆ และการสรุปผลประชุมเพื่อจัดทำเป็น Auckland Declaration

6. สรุปผลการประชุม

6.1 การบรรยายพิเศษ

Sir John Daniel บรรยายในหัวข้อ “ลำดับความสำคัญของยูเนสโกกับโครงการ ASPnet” โดยได้กล่าวถึงงานทั้งหมดของ ASP ในบริบทของยูเนสโก ตามโปรแกรมด้านการศึกษาที่ได้อ้างอิงถึง Millennium Development Goals ของรายงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ UNDP 2003 และเป้าหมาย Dakar ทั้ง 6 ข้อ ซึ่งสามารถสรุปด้วยคำ “GET EQUAL” (ได้แก่ girls and gender, elementary education, training, early childhood, quality และ adult literacy) โดย Mr. Daniel เชื่อมันวัตถุประสงค์ของ ASPnet ที่จะบรรลุเป้าหมายของยูเนสโกในโรงเรียนตามธรรมนูญที่กำหนดไว้ คือ **สร้างสันติภาพให้เกิดขึ้น โดยเน้นประชาธิปไตยและความเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดความยุติธรรม**

เสรีภาพและสันติภาพ ตอนท้ายได้เสนอแนะให้ ASPnet มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อความยุติธรรมเพื่อเสรีภาพและเพื่อสันติภาพ ซึ่งจะเน้นการต่อสู้กับการก่อการร้าย โดยฝึกให้นักเรียนรู้จักการประนีประนอมในกรณีที่มีความขัดแย้งเกิดขึ้นในโรงเรียน เป็นต้น

6.2 การประเมินผลระดับโลกของ ASPnet Global Review

Prof. Lynn Davies จากศูนย์การศึกษาและวิจัย มหาวิทยาลัยเบอร์มิงแฮม ประเทศอังกฤษ กล่าวสรุปรายงานการประเมินผลระดับโลกของโครงการ ASPnet ว่า ได้มีการใช้เครื่องมือวิจัย 10 ประเภท รวมทั้งแบบสอบถามการสัมภาษณ์ การสังเกต กรณีศึกษาของประเทศและโรงเรียนต่างๆ รวมทั้งผลวิเคราะห์ด้านเอกสาร ทำให้เห็นจุดอ่อน จุดแข็งของโครงการ เช่น ไม่มีผลกระทบต่อนโยบายระดับชาติ เครือข่าย ASP ยังไม่เป็นที่รู้จักกว้างขวาง ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนโครงการ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะของการประเมินผลรวมถึง การบริหารจัดการ การติดตามและเผยแพร่รายงาน ASP โดยจะต้องมีผลกระทบทั้งภายในโรงเรียน ชุมชนระดับชาติและระดับนานาชาติ ตัวอย่างข้อเสนอแนะเช่น โรงเรียนควรเสนอตัวเข้าร่วมเครือข่าย ASP ทุก 3 ปี จัดทำสื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน จัดอบรมการคัดเลือกผู้ประสานงานระดับชาติที่ควรจะต้องแข่งขันในการจัดการและการติดตามผลด้วย ต้องเผยแพร่รายงาน ASP ให้กว้างขวางมากขึ้นในสื่อต่างๆ เป็นต้น

6.3 การอภิปรายร่วมกัน หัวข้อ “บทบาทของ ASP ต่อคุณภาพการศึกษา ในระดับชาติ”

ผู้ประสานงานระดับชาติของโครงการ ASP เจ้าหน้าที่คณะกรรมการแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่ระดับกระทรวงจากประเทศต่างๆ ได้รับเชิญให้ขึ้นกล่าวปราศรัย สรุปดังนี้ : -

6.3.1 ข้อคิดเห็นจากผู้ประสานงาน ระดับชาติ

บาร์บาโดส ได้กล่าวเสนอว่า โครงการ ASP ควรมีกลไกสนับสนุน ในลักษณะของเจ้าหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานได้หลายอย่าง และควรได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนด้วย

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อธิบายถึงกิจกรรมด้านฝึกอบรม และการแปลสื่อมรดกโลกในมือเยาวชน รวมทั้งคู่มือครู เรื่องการสอนสันติภาพ

ลัทเวีย กล่าวสนับสนุนคุณภาพมิใช่ปริมาณ โดยเน้นถึงหน้าที่ สิทธิ และความรับผิดชอบต่างๆ โครงสร้างของเครือข่าย ASP ที่จะต้องทบทวนผู้ประสานงาน และมีคณะกรรมการเพื่อวางแผนงานร่วมกัน

คูกูไอแลนด์ เชื่อมันว่า ASP มีส่วนในเรื่องเป้าหมายและผลด้านคุณภาพ โดยกำหนดไว้ในหลักสูตรและให้ทำงานใกล้ชิดกับผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อส่งเสริมสันติภาพ

6.3.2 ข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการแห่งชาติฯ

นอร์เวย์ เชื่อว่าคุณภาพสำคัญกว่าปริมาณและควรมีการหารือกันเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

จากการประชุมต่างๆ ของ ASP ขอให้เน้นกิจกรรมด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรม การปฏิสัมพันธ์ข้ามอารยธรรม และคุณค่าของมรดกโลก

อุซเบกิสถาน สนับสนุนการสร้างศักยภาพของมนุษย์ การให้ความสำคัญกับการศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาสำหรับชีวิต และโครงการแลกเปลี่ยนเพื่อสิทธิมนุษยชน

มาลี อธิบายถึงหลักสูตร ที่ยึดพื้นฐานความสามารถที่ให้อุดมแทรกความรู้และประสบการณ์ เน้นความสามารถของคุณภาพการสอน และงานในด้านสันติวัฒนธรรม และการใช้ ICT

เวียดนาม กล่าวถึง การใช้ ICT เพื่อเผยแพร่โครงการ ASP และเสนอแนะบทบาทของ ASP ในการปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งการวางแผนที่จะใช้ตำราเรียน และจัดกิจกรรมประเพณีในระดับภูมิภาคและนานาชาติ

6.3.3 ข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ กระทรวงที่กำหนดด้านนโยบาย

นามิเบีย กล่าวถึงข้อเสนอแนะต่างๆ ที่จะปรับปรุงการศึกษา

ประเทศไทย กล่าวถึงหัวข้อต่างๆ เช่น สิทธิมนุษยชนศึกษา สนับสนุน โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนในการอนุรักษ์มรดกโลก และเสนอแนะให้มีเงินสนับสนุนการจัดแปลสื่อต่างๆ

จอร์แดน เชื่อว่าการให้โอกาสที่เท่าเทียมกันเป็นสิ่งสำคัญ แต่ก็ยังไม่อาจบรรลุ

เป้าหมายได้ และกล่าวถึงการฝึกอบรมเยาวชน
ด้านอนุรักษมรดกโลก และการพัฒนาทักษะต่างๆ

สเปน อธิบายถึงสิทธิมนุษยชนศึกษา
ซึ่งเคยเป็นเรื่องยากและเสนอให้มีการเลือก
ผู้ประสานงานระดับภูมิภาคใน 8 ภูมิภาค

นิวซีแลนด์ กล่าวถึงแนวทางของ EFA
และเสนอแนะว่าสิ่งสำคัญในระบบการศึกษา
คือ คำถามที่ถามว่า อะไรทำให้การเรียนรู้
ประสบผลสำเร็จ และเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร
เป้าหมายของหลักสูตรรวมถึงการรวบรวมทักษะ
ที่จำเป็น การบ่มเพาะทางสังคม การรู้หนังสือ
และทักษะการมีส่วนร่วมทั้งชุมชนชาติและโลก

โรมาเนีย กล่าวว่าควรมีธรรมนูญ
สำหรับโรงเรียน ASP และโปรแกรมการเรียนรู้
ผ่านทางโทรทัศน์และวิทยุ

7. การบรรยายพิเศษ

เป้าหมายสหประชาชาติและโครงการ ASP

Mr. Sheldon Shaeffer ผู้อำนวยการ
สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ แนะนำเป้าหมาย
แห่งสหประชาชาติของสหประชาชาติ ซึ่งผู้นำรัฐบาล
ได้มีมติยอมรับในการประชุมสุดยอดผู้นำของ
สหประชาชาติเมื่อเดือนกันยายน 2543 โดย
ได้กล่าวอ้างถึงเครื่องมือสำคัญของเป้าหมาย
ได้แก่ การประเมินผลระดับประเทศ และกรอบ
ความช่วยเหลือการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ
ทั้งนี้ ได้ย้ำว่าองค์การยูเนสโกควรมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาเป้าหมายในระดับประเทศด้วย

Mr. Shaeffer แสดงความเชื่อมั่นว่า

โครงการ ASP จะสืบบทบาทต่อผลสำเร็จที่จะ
สร้างความเป็นมนุษย์ให้แก่เยาวชน นอกจากนี้
ได้กล่าวเน้นถึงความสำคัญที่จะสร้างความ
เชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนสมาชิกและโครงการ
สุขภาพในโรงเรียน FRESH ศูนย์เรียนรู้ของ
ชุมชน ทศวรรษการรู้หนังสือ และทศวรรษเพื่อ
การพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ

กรอบตาดูการเกี่ยวกับคุณภาพการ ศึกษาและโครงการ ASP

Ms. Edna Tait ผู้อำนวยการสำนักงาน
ยูเนสโกที่ Apia กล่าวสรุปถึงปฏิญญาจอมเทียน
เรื่องการศึกษาเพื่อปวงชน และการเข้าไปมี
ส่วนร่วมของประเทศในแปซิฟิกในการประชุมที่
ดาร์กาดัว นอกจากนี้ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์
ของโครงการ ASP กับโครงการการศึกษาเพื่อ
ปวงชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมาย 6 ข้อ ที่
เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา และเชื่อมั่นว่าโครงการ
ASP ควรเน้นในสาขาต่างๆ คือ มรดกวัฒนธรรม
และธรรมชาติ มรดกที่จับต้องไม่ได้ สภาพ-
แวดล้อม การจัดการของเสีย ระบบสหประชาชาติ
การศึกษาเรื่องสื่อ สิทธิมนุษยชนและสันติภาพ
โดยอาจคำนึงถึงโรงเรียนที่เป็นต้นแบบด้วย

8. การประชุมโต๊ะกลม เรื่อง การศึกษา ที่ตอบสนองสิ่งท้าทายในศตวรรษที่ 21 และบทบาทของ ASP ในเรื่องคุณภาพ การศึกษา

ที่ประชุมได้ขอให้ผู้เข้าประชุมทุกคน
เขียนแบบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อที่ไม่
ได้มีการกล่าวถึง สิ่งที่ ASP ไม่อาจดำเนินการ

ได้ และสิ่งที่ ASP สามารถดำเนินการได้ ใน การนี้ ได้มีการรวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ ASP สามารถดำเนินการได้ เช่น การเป็น พลเมืองของโลก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม การรู้หนังสือ การนำแนวคิด ASP สู่นโยบาย ระดับชาติ การยกระดับการฝึกหัดครู บรรยากาศ ในชั้นเรียน การจัดสภาวะผู้นำในโรงเรียน การนำเสนอเสาหลักทั้ง 4 ในชั้นเรียน การจัด ทีมผู้สอนในชนบท การพัฒนาสื่อการสอนของครู หลักสูตรการยกระดับครูที่ยังไม่มีคุณภาพ เป็นต้น

9. การบรรยายในหัวข้อต่าง ๆ

9.1 โครงการ Flagship ของ ASP และหุ้นส่วนต่าง ๆ

โครงการ Flagship ของ ASP มีการ ดำเนินงานในกลุ่มประเทศต่างๆ ในบางภูมิภาค ซึ่งมีทั้งระดับระหว่างภูมิภาคและระหว่าง ประเทศ เป็นการเน้นหัวข้อการศึกษาเรื่องใด เรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น สิ่งแวดล้อม มรดกโลก และความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม ตัวอย่างเช่น โครงการทะเลบอลติก โครงการทะเลคาริบ- เบียน โครงการทะเลเมดิเตอร์เรเนียน โครงการ แม่น้ำดานูบ โครงการแม่น้ำแซมเบซี โครงการ ศึกษามรดกโลก และโครงการค้าทาสแห่ง ทรานแอตแลนติก เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของโครงการคือ การ กระตุ้นความสำนึกของนักเรียนเพื่อให้เรียนรู้ เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความสนใจที่จะดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติวิธี ลักษณะกิจกรรมจะหลากหลาย เช่น เครือข่าย

โรงเรียน ครู นักเรียน และสถาบันด้าน สิ่งแวดล้อม โรงเรียนแบบ twinning การพัฒนา สื่อการสอนของครู การจัดประชุมเด็กและครู ร่วมกัน รวมทั้งสื่ออื่นๆ เช่น โปสเตอร์ วิดีโอ จุลสารต่างๆ เป็นต้น

โรงเรียนสมาชิก ASP ทุกแห่งใน ทุกประเทศทั่วโลกสามารถเข้าร่วมในกิจกรรม ระหว่างประเทศนี้ได้ เนื่องจากเป็นการระดม จำนวนโรงเรียนและให้เยาวชนได้เข้ามามีส่วน เกี่ยวข้องจำนวนมาก โครงการที่อาจดำเนินการ ได้อื่นๆ เช่น เรื่องเกี่ยวกับน้ำ การจัดการ เหยียดผิวและชาติพันธุ์ การป้องกัน HIV/AIDS หรือการแก้ปัญหาความขัดแย้งในโรงเรียน โดยไม่ใช้ความรุนแรง เป็นต้น

9.2 การประชุมกลุ่มเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ ข้ามสาขา หรือข้อริเริ่มใหม่ที่เครือข่าย ASP จะดำเนินการได้

ผู้เข้าประชุมได้แบ่งกลุ่มตามความสนใจ เพื่อระดมความคิดในเรื่องต่างๆ ดังนี้ :-

(1) **โครงการมรดกโลกศึกษา** ได้ มีการเสนอให้รวมเรื่องนี้ไว้ ในแนวคิดมรดก โลกเพื่อให้ให้นักการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการ สนับสนุน โดยได้เสนอให้ประเทศสมาชิกจัดตั้ง **ผู้ประสานงานมรดกโลก ศึกษาระดับชาติขึ้น และจัดทำแผนระดับชาติ** ด้วย ยูเนสโกจะเป็นผู้รวบรวมและเผยแพร่ตัวอย่างของแนว ปฏิบัติที่ดีที่สุด รวมทั้งรวบรวมเอกสารกิจกรรม ต่างๆ การประเมินผลและรูปแบบที่สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาโครงการต่อไป

ศาสตราจารย์ Abdul Malik Fadjar : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แห่งอินโดนีเซีย เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา ครั้งที่ 2 ที่อินโดนีเซีย

ส่วนหนึ่งของผู้แทนไทยในการประชุมสมัชชาสามัญ ครั้งที่ 32 ของยูเนสโก

อาคารยูเนสโก ที่ ม็อลลิส กรุงปารีส

บริเวณสำนักงานใหญ่ยูเนสโก

สำนักงานใหญ่ยูเนสโก ที่ พลาซ เดอ ฟองแตนัว กรุงปารีส

เยาวชนเอเปคจาก
เขตเศรษฐกิจต่างๆ ที่เข้าเยี่ยม
คารวะ ดร.ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8
กรกฎาคม 2546 เนื่องใน
โอกาสเดินทางมาเข้าค่าย
เยาวชนนานาชาติเอเปค ที่
ประเทศไทย

เยาวชนเอเปคที่ชื่นชม
ความงดงามในศิลปวัฒนธรรม
ของไทย ที่วัดพระศรีรัตน-
ศาสดาราม

ส่วนหนึ่งของผู้แทนไทย
ในการประชุมนานาชาติ เพื่อ
ร่วมเฉลิมฉลองวาระครบ 50 ปี
โครงการ ASPnet ของยูเนสโก

อาคารหนึ่งร้อยปี
หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล
ซึ่งเป็นที่ทำการของ
สำนักงานยูเนสโก
กรุงเทพฯ และสำนักงาน
องค์การซีมีโอ

ตราสัญลักษณ์ขององค์การ/หน่วยงานต่างประเทศ
ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการดำเนินงานความร่วมมืออยู่ด้วยอย่างใกล้ชิดในปัจจุบัน

(2) โครงการศึกษาเส้นทางค้าทาส

โครงการนี้สนับสนุนความเชื่อมโยงระหว่างโครงการและสถานที่ที่ควรค่าแก่การระลึกถึง เน้นความสำคัญที่เกี่ยวกับการเหยียดผิวและการค้าทาสยุคใหม่ รวมทั้งการใช้แรงงานเด็กและการค้ามนุษย์ การเรียนรู้ควรกำหนดการแสวงหาประโยชน์ทุกรูปแบบ พหุ-วัฒนธรรมและความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ เพื่อให้อยู่ในหลักสูตรของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทวีปยุโรป

(3) โครงการ This is Our Time

ผู้เข้าร่วมเสนอแนะให้มีการสนับสนุนการประชุม video conferences จัดเชื่อมโยง Internet เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม มีการแข่งขันเพื่อพัฒนาเนื้อหาและ software ต่างๆ

(4) การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

องค์การยูเนสโกได้รับมอบหมายให้เป็นองค์การนำในการจัดทศวรรษการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (2005 - 2015) โดยจะต้องพัฒนาแผนดำเนินงานในระดับนานาชาติ กำหนดเป็นข้อเสนอแนะที่จะสนับสนุนการผสมผสานเรื่องดังกล่าวไว้ในยุทธวิธีและแผนปฏิบัติการด้านการศึกษา ASPnet อาจเป็นส่วนหนึ่งของหุ่นส่วนใหญ่ในเรื่องนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอแนะให้จัดอบรมครู ฝึกสอนและผสมผสานเรื่องการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในหลักสูตรของโรงเรียนและระบบการศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเผยแพร่

ข้อมูลงานวิจัยต่างๆ ใช้สื่อยูเนสโกให้เป็นประโยชน์ ส่งเสริมการใช้ข้อความง่ายๆ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้งให้นักการศึกษาได้เชื่อมโยงไปสู่ประเด็นในทางปฏิบัติมากขึ้น

(5) โครงการร่วม UNESCO/ FAO

ผู้เข้าร่วมเสนอแนะให้มีโครงการ **“Feeding Minds, Fighting Hunger”** กล่าวคือโรงเรียน ASP จะต้องสนับสนุนกิจกรรมสุขภาพ เช่น การทำสวนครัว อาหารเสริมหรืออาหารที่จะเพิ่มกำลังให้ผู้เรียนที่จะต้องต่อสู้กับความหิวโหย ให้เลิกทานอาหารที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพอื่นๆ

(6) โครงการน้ำและกีฬาเพื่อสันติวัฒนธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความสำคัญแก่การรวมตัวของเยาวชนในระดับนานาชาติในลักษณะของเครือข่ายที่จะสอนให้เด็กได้รู้จักการอยู่ร่วมกัน การแสวงหาความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประสบการณ์ต่างๆ และการนำไปสู่สันติวัฒนธรรม ทั้งได้มีข้อเสนอต่างๆ ดังนี้ การเตรียมการล่วงหน้าก่อนการจัดค่ายเยาวชน การติดตามผล การทำฐานข้อมูลใน Website ของยูเนสโก ทั้งนี้ได้มีการเสนอโครงการใหม่ๆ เช่น โครงการแม่น้ำโขง โครงการแข่งกีฬา “ชัยชนะสำหรับทุกคน” เป็นต้น

(7) โครงการป้องกัน HIV/ AIDS

ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอแนะให้มีโครงการ Flagship ในหัวข้อการป้องกัน HIV/ AIDS การเชื่อมโยงกลุ่มใหม่ๆ กับสังคม เช่น กลุ่มศาสนา องค์การเอกชน ฯลฯ เพื่อแสวงหาแหล่งเงินทุน

มาสนับสนุน การเชื่อมโยงปัญหา HIV/AIDS เพื่อให้ชุมชนมีความตระหนักในเรื่องนี้ การใช้กลุ่มเพื่อนเยาวชนช่วยเหลือกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างโรงเรียน ASP ในภูมิภาคต่างๆ และการจัดตั้งชมรม HIV/AIDS เป็นต้น

(8) โครงการ Mondialogo

โครงการนี้เป็นความคิดริเริ่มใหม่ที่ได้รับ การสนับสนุนจากบริษัท Daemiler Chrysler โดยมีเป้าหมายส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ และการแลกเปลี่ยนระหว่างวัฒนธรรม จะมีการรณรงค์ในเดือนตุลาคม 2546 ในลักษณะของการประกวดแข่งขันระดับโรงเรียนเครือข่าย ASP และโรงเรียนอื่นๆ ทั่วโลก เป็นการสร้างพันธมิตรใหม่ให้มาร่วมสนทนากัน โดยใช้เครือข่าย Internet โรงเรียนผู้ชนะจะได้รับรางวัลเป็นเงิน 1,500 ยูโร

10. ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน UNESCO Clubs และโรงเรียนเครือข่าย ASP

Mr. Yuji Suzuki อดีตประธานสมาพันธ์ ชุมชนยูเนสโกของโลก (WFUCA) อธิบายถึงชุมชนยูเนสโกว่าเป็นกลุ่มคนที่ทำงานแบบอาสาสมัคร เพื่อส่งเสริมเป้าหมายของยูเนสโกในระดับรากหญ้า มีตัวอย่างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเครือข่าย ASP และชุมชนยูเนสโกในหลายประเทศ ซึ่งคณะกรรมการแห่งชาติฯ ของแต่ละประเทศจะมีบทบาทนำในเรื่องนี้ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเรื่องนี้ว่า :-

1. ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนดแนวทางการทำงานของชุมชนยูเนสโก

โดยเชิญผู้แทนคณะกรรมการแห่งชาติฯ ชุมชนยูเนสโก และผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ร่วมในคณะทำงาน

2. ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานประกอบด้วยผู้แทนคณะกรรมการแห่งชาติ เพื่อกำหนดความร่วมมือในอนาคตระหว่างโรงเรียนเครือข่าย ASP และชุมชนยูเนสโกบนพื้นฐานการพึ่งพาร่วมกัน

3. ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหารืออย่างมียุทธวิธีระหว่างผู้ประสานงาน ASP และผู้นำชุมชนยูเนสโก เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมในหัวข้อต่างๆ เช่น การศึกษาเพื่อปวงชน การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งในระดับชาติและต่ำกว่าภูมิภาค และควรจรรวมถึงหุ้นส่วนที่มีศักยภาพอื่นๆ

11. บทบาทของสำนักงานยูเนสโก สาขาในการสนับสนุนคุณภาพ การศึกษาและเครือข่าย ASP

ผู้แทนสำนักงานยูเนสโกสาขา ได้นำเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทสำนักงานในการสนับสนุนคุณภาพการศึกษา ดังนี้ :-

- Ms. Aune Naanda จากสำนักงาน Windhoek ได้รายงานถึงจำนวนกิจกรรมที่ได้ร่วมมือกับคณะกรรมการแห่งชาติและกระทรวงศึกษาธิการของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อป้องกัน HIV/AIDS และการส่งเสริมมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ และจับต้องไม่ได้

- Ms. Eman Qura'een จากสำนักงาน

Amman ซึ่งชี้ให้เห็นถึงกิจกรรมในระดับชาติ/ต่ำกว่าภูมิภาค/ภูมิภาค ในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาหรับ ภายใต้โครงการมรดกโลก รวมทั้งได้รายงานเป้าหมายของภูมิภาคที่จะส่งเสริมคุณภาพการศึกษา การเรียนรู้และทักษะชีวิต สำหรับเยาวชนและผู้ใหญ่ การพัฒนาหุ้นส่วนต่างๆ กับภูมิภาคอื่น เช่น ยุโรป และการรณรงค์โครงการระดับนานาชาติใหม่ๆ

- **Mr. Zhou Nan Zhao** จากสำนักงานกรุงเทพฯ กล่าวถึงสาระที่เกี่ยวข้องกับ ASPnet การประสานงานในระดับชาติ และต่ำกว่าภูมิภาค บริการให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานและการประเมินผลกิจกรรม ASP การคัดเลือกโครงการ Flagship และการระดมทุนและแหล่งเงินภายนอก มาสนับสนุนโครงการ ASP ที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาและมีผลงานทวีคูณ

- **Ms. Maria Luisa Juauregui** จากสำนักงานที่ Santiago ในอเมริกาใต้ กล่าวรายงานถึง กิจกรรมในภูมิภาคภายใต้กรอบงานสันติวัฒนธรรม มรดกที่จับต้องได้ และจับต้องไม่ได้ และการดำเนินงานของ ASP ในการศึกษาเพื่อปวงชน

- **Ms. Edna Tait** จากสำนักงานที่ Apia ในแปซิฟิก รายงานกิจกรรมในภูมิภาค ได้แก่ การพัฒนาเครือข่าย ASP ในหมู่เกาะต่างๆ การจัดประชุมผู้ประสานงานและครู การแนะนำโครงการแปซิฟิกและการส่งเสริม twinning ระหว่างประเทศ

หลังจากนั้นได้มีการแบ่งกลุ่มย่อยตามภูมิภาคเพื่อหารือในการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ASPnet ปี 2004 - 2009 พร้อมทั้งได้มีการยกย่อง Auckland Declaration อีกด้วย

12. พิธีปิดประชุม

ที่ประชุมได้รับรองร่างยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ASPnet ปี 2004 - 2009 แถลงการณ์ Auckland เกี่ยวกับงาน ASPnet และรายงานการประชุม โดยผู้แทนประธานคณะกรรมการแห่งชาติ นิวซีแลนด์ กล่าวขอบคุณสำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส และปิดการประชุมโดยผู้แทนจากสำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส □

ผู้แทนส่วนหนึ่ง ของ 213 คน จาก 91 ประเทศ ที่เข้าร่วมประชุม ASPnet ที่เมืองไอด์แลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์

การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค

เรื่อง

คุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของซีมีโอ

อรุณศรี อนันตรศิริชัย*

บทนำ

การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค เรื่อง คุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของซีมีโอ (SEAMEO Regional Workshop on Quality and Equity in Education : QEE) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 9-12 ธันวาคม 2546 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้การดำเนินการด้านคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของซีมีโอ การส่งเสริมคุณภาพและความเสมอภาคโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายในโรงเรียนของประเทศสมาชิกซีมีโอ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาในภูมิภาค

ผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกซีมีโอ จำนวน 9 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม กัมพูชา พม่า สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ลาว บรูไน ไทย และมาเลเซีย ส่วนอินโดนีเซียไม่ส่งผู้แทนเข้าประชุม

สาระสำคัญของการประชุม

การประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้เป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของมาเลเซียในการดำเนินการเกี่ยวกับคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา โดยผู้แทนขององค์การซีมีโอได้นำเสนอเกี่ยวกับภาพรวมขององค์กรและการดำเนินงานด้านคุณภาพและความเสมอภาคด้านการศึกษาในประเทศสมาชิกของซีมีโอ สำหรับประเทศมาเลเซียได้นำเสนอประสบการณ์ของการดำเนินงานที่เกี่ยวกับคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของมาเลเซีย ได้แก่ โครงการ The Malaysian Smart School รายงานเกี่ยวกับการนำ ICT มาใช้ในการเรียนการสอน รายงานหัวข้อ “Supplementary Feeding Programme in Schools” และรายงาน หัวข้อ “Quality and Equity in Education” ทั้งนี้ผู้เข้าประชุมได้มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นซึ่งกันและกันในระหว่างการนำเสนอโครงการที่เป็นประสบการณ์ของประเทศ

* ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการวิจัยทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาเลเซีย รวมทั้งได้ไปศึกษาดูงานในสถาบันที่ เกี่ยวข้องด้านการศึกษาและเทคโนโลยีของ มาเลเซียด้วย

สรุปสาระสำคัญของการประชุมฯ มีดังนี้ :-

1. องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ SEAMEO มีศูนย์ภูมิภาค จำนวน 15 แห่ง กระจายอยู่ใน ประเทศสมาชิก มีจุดเน้นอันดับแรกที่คุณภาพ และความเสมอภาคทางการศึกษา ความร่วมมือ ระดับภูมิภาคด้านคุณภาพและความเสมอภาค ด้านการศึกษาในประเทศสมาชิกของซีมีโอ ได้ริเริ่มขึ้นในระหว่างการประชุมวาระเฉพาะ ของการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมค) ครั้งที่ 37 เมื่อเดือนมีนาคม 2545 ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งทุกประเทศเห็นด้วยและต้องการผลักดันให้ เป็นไปด้วยการลงนามในปฏิญญาร่วมกัน ระหว่างประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ สำหรับประเทศไทยและมาเลเซีย มีการแสดง วิสัยทัศน์ในระดับนายกรัฐมนตรี รวมทั้งอดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้ ให้การสนับสนุนกิจกรรมที่จะพัฒนาคุณภาพ และความเสมอภาคทางการศึกษา (QEE)

การดำเนินงานด้านคุณภาพและความเสมอภาคในปีที่ผ่านมา ได้มีการดำเนินการ ในหลายเรื่อง เช่น การพัฒนา Website เกี่ยวกับโครงการคุณภาพและความเสมอภาค การประชุมนานาชาติและการจัดนิทรรศการ ด้านคุณภาพและความเสมอภาค การจัดนิทรรศการ

ของประเทศสมาชิก จำนวน 7 ประเทศ การ ประชุมโต๊ะกลมเกี่ยวกับคุณภาพและความเสมอ ภาคในระหว่างการประชุมนวัตกรรมทางการ ศึกษาของยูเนสโก เป็นต้น

จุดเน้นของ QEE มี 5 เรื่อง ซึ่งได้ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ข้อเสนอแนะ สำหรับการดำเนินการไปแล้ว ได้แก่

1. school based management and whole school approach
2. curriculum content and learning materials
3. teacher environment and condition
4. teacher competency and reward system
5. community competency

2. The Malaysian Smart School Smart School เป็นโครงการ ร่วมมือระหว่างรัฐกับภาคเอกชน เริ่มวางแผนดำเนินการ (Smart School Conceptual Blueprint) ในปี พ.ศ. 2539 องค์ประกอบหลัก ที่กำหนดไว้ในแผนดำเนินการ ได้แก่

- กระบวนการเรียนการสอน (teaching-learning processes)
- การบริหารจัดการ (management and administration)
- ทรัพยากรคน ทักษะ และความรับผิดชอบ (Human Resource, Skills and Responsibilities)

- กระบวนการ (process)
- เทคโนโลยี (technology)
- นโยบาย (Policies)

องค์กรที่รับผิดชอบ การดำเนินการเกี่ยวกับ Smart School เป็นองค์กรอิสระของรัฐ คือ Multimedia Super Corridor (MSC) ซึ่งได้กำหนดทิศทางที่สำคัญของ Smart School ได้แก่

- สื่อการเรียนการสอน (teaching-learning material)
- ระบบการจัดการของโรงเรียน (school management system)
- การบูรณาการระบบ (system integration)
- สิ่งจำเป็นในการจัดการสอน (teaching infrastructure)
- ระบบการวัดประเมินผล (assessment system)

ทั้งนี้มีระบบการช่วยเหลือ (help desk services)

หลักการของการดำเนินการ Smart School ที่สำรวจได้จากนักเรียน คือ เรียนเข้าใจ (understanding) ทำให้สนใจและตั้งใจเรียน (interest and keep attention) และได้เรียนภาษาอังกฤษ เป็นการ**จัดการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนเป็นสื่อหลัก**และให้นักเรียนได้เรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์ เช่น e-mail และ internet เป็นต้น ผู้จัดทำหลักสูตร Smart School ประกอบด้วยบุคคลหลัก คือ ผู้เชี่ยวชาญทางเนื้อหา

นักเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และครู ผู้เชี่ยวชาญการเรียนการสอน

Smart School ของประเทศมาเลเซีย ได้เริ่มดำเนินการทดลองในปี พ.ศ. 2540 และรายงานผลในปี 2546 ซึ่งได้รับการประเมินว่าประสบความสำเร็จ และพร้อมที่จะขยายผลให้ทุกโรงเรียนในประเทศมาเลเซียเป็น Smart School ในปี พ.ศ. 2553 โดยประเทศมาเลเซียได้มีข้อตกลงที่จะนำแนวทางของ Smart School ไปดำเนินการในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เวียดนาม และสหภาพพม่า ต่อไป

3. การนำ ICT มาใช้ในการเรียนการสอน

มาเลเซียได้นำเสนอ**ความสำเร็จในการนำ ICT** (Information, Communication and Technology) **บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน**โดยเน้นวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งลักษณะของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนด้วย ICT นั้น ครูทุกคนที่สอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ มีคอมพิวเตอร์แบบพกพา สถานที่ ครูภัณฑ์ และอุปกรณ์ได้แก่

- e-Classroom มีอุปกรณ์ คือ LCD projector
- Media Room มีลักษณะเป็นห้องบรรยาย (lecture theater) ติดเครื่องปรับอากาศ จุนักเรียน 60 คน มีอุปกรณ์เครื่องเสียง
- Computer Room เป็นห้องสำหรับนักเรียน 40 คน สามารถใช้ระบบอินเทอร์เน็ตได้
- e-Boss เป็นการใช้คอมพิวเตอร์

จัดเตรียมนวัตกรรม อุปกรณ์และบันทึกเรื่องราวในหนังสือเรียนให้แก่นักเรียน

- e-Library ใช้ระบบ bar code ในการยืม-คืนหนังสือผ่านทางคอมพิวเตอร์

- e-Data ใช้คอมพิวเตอร์เก็บข้อมูลวิเคราะห์และประมวลผลของนักเรียนซึ่งผู้ปกครองจะเรียกดูข้อมูลได้จากที่บ้าน

- e-Attendance ใช้ลงเวลาของทั้งครูและนักเรียน โดยเฉพาะวิเคราะห์อัตราการมาเรียนของนักเรียนได้

- ICT Conference Room เป็นห้องประชุมที่มีอุปกรณ์ ICT พร้อมทั้งจะจัดประชุมหรือฝึกอบรมครู

4. Quality and Equity in Education

มาเลเซียได้รายงานการดำเนินงานเกี่ยวกับคุณภาพและความเสมอภาค ซึ่งเป็นประสบการณ์ของประเทศ แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

4.1 การส่งเสริมคุณภาพของการศึกษา เช่น การปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนาการเรียนการสอน การจัดทรัพยากรและสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา และอำนวยความสะดวกให้กับโรงเรียน การพัฒนาครู เป็นต้น

4.2 การประกันทางด้านความเสมอภาค ได้แก่ การจัดให้บุคคลมีโอกาเสมอภาคในการรับการศึกษา 12 ปี การจัดโปรแกรมด้านอาชีวศึกษา วิทยาลัยชุมชน การจัดให้มีสื่อ

การเรียนรู้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ครูที่ผ่านการอบรมให้กับกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิม และการให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กมีความต้องการพิเศษ

ข้อคิดเห็นที่ได้จากการประชุม

1. สารที่ได้จากการประชุมเกี่ยวกับ Smart School น่าจะนำมาวิเคราะห์ใช้ในการจัดทำโรงเรียนในฝัน ซึ่งมีหลักการที่ตรงกัน คือ ให้ภาคเอกชน/บริษัท มาร่วมรับผิดชอบ จัดการศึกษา เน้นการบริหารจัดการ และการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกับการเป็นโรงเรียนที่มี ICT น่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาโรงเรียนทั้งโรงเรียนในฝันและโรงเรียนที่มีความพร้อมทางเทคโนโลยี ได้เรียนรู้จากความสำเร็จของประเทศมาเลเซียที่มีความก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการศึกษา

2. การจัดประชุมระดับภูมิภาคครั้งนี้มาเลเซียได้ให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือครูที่มีความสามารถเข้าร่วมประชุมด้วยร้อยละ 1 คนรวมแล้วประมาณ 30 คน ซึ่งเป็นประโยชน์ยิ่ง เพราะได้มีโอกาสรับฟัง เรียนรู้ จากการใช้ข้อมูลเสนอความคิดเห็นจากประเทศมาเลเซียเอง และจากสมาชิกแต่ละประเทศ ซึ่งหากมีการประชุมลักษณะเช่นนี้ในประเทศไทย ทางกระทรวงศึกษาธิการควรใช้โอกาสเช่นนี้พัฒนาผู้บริหารและครู ดังเช่นมาเลเซียดำเนินการครั้งนี้ □

การประชุมคณะกรรมการอาเซียน

ด้านการศึกษ *ครั้งที่ 2*

จุไรรัตน์ แสงบุญนำ*

1. บทนำ

คณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา (ASEAN Committee on Education) หรือ **ASCOE** ปรับขึ้นจากคณะอนุกรรมการอาเซียนด้านการศึกษาศึกษาของคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาสังคม ซึ่งมีการประชุมมาแล้ว 9 ครั้ง สำหรับการประชุม ASCOE **ครั้งที่ 1** มีขึ้นเมื่อปี 2545 โดยประเทศกัมพูชาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ การประชุมครั้งที่ 2 นี้ ประเทศอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ **จัดขึ้นระหว่างวันที่ 20-22 ตุลาคม 2546 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย** ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ในครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน คือ บรูไนดารุสซาลาม ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และไทย พร้อมด้วยผู้แทนจากสำนักเลขาธิการอาเซียน และผู้อำนวยการองค์การซีมีโอ รวมจำนวน 20 คน ประเทศที่ไม่ได้ส่งผู้เข้าร่วม

ประชุม ได้แก่ กัมพูชา สหภาพพม่า และเวียดนาม ทั้งนี้มีการจัดกิจกรรมอาเซียนในช่วงเวลาเดียวกัน คือ **โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของอาเซียนครั้งที่ 4** ระหว่างวันที่ 12 - 23 ตุลาคม 2546 และ **โครงการแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โอลิมปิก** ระดับประถมศึกษาของอาเซียนครั้งที่ 1 ระหว่าง วันที่ 17 - 23 ตุลาคม 2546

วัตถุประสงค์สำคัญของคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษาคือ เพื่อส่งเสริมความตระหนักเรื่องอาเซียนในโรงเรียนระดับประถมและมัธยมในภูมิภาคอาเซียน ดังนั้นจึงมีการจัดกิจกรรมทั้ง 2 โครงการในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อให้คณะกรรมการได้พบปะกับนักเรียน และชมผลงานกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการเข้าร่วมโครงการในวันสุดท้ายของการประชุมด้วย

* ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

2. พิธีเปิดประชุม

ศาสตราจารย์ Abdul Malik Fadjar รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแห่งอินโดนีเซียเป็นประธานในพิธีเปิดประชุม โดยได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าประชุมและกล่าวถึงการส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งพันธกิจด้านการศึกษาที่เสนอในการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาของซีมีโอ ครั้งที่ 38 ที่กรุงมะนิลา นอกจากนี้ได้ขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนพิจารณาแนวทางร่วมกันเกี่ยวกับการสื่อสารและการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งท้าทายในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากการศึกษาคือกระบวนการที่เน้นการลงทุนด้านมนุษย์และทุนทางสังคม จึงจำเป็นต้องมีการจัดการและให้ความเอาใจใส่อย่างรอบคอบ และขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมมือและส่งเสริมความเข้าใจและสร้างความตระหนักเรื่องอาเซียนระหว่างกันให้มากขึ้น เพื่อจะได้ผูกพันเป็นมิตรที่ดีต่อกันและสร้างความมั่นคงในภูมิภาคต่อไป

3. สรุปสาระสำคัญของการประชุม

ในการประชุมครั้งที่ 1 ที่ประเทศกัมพูชา และการประชุมครั้งนี้ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมได้แก่ นาย Chan Yeng Kit รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ด้านนโยบาย) ของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งวาระของประธานการประชุมมีคร่าวละ 2 ปี และผู้แทนประเทศเจ้าภาพ

คือ นาย Indra Djate Sidi อธิบดีกรมประถมและมัธยมศึกษาของอินโดนีเซียทำหน้าที่รองประธาน สำหรับประธานในการประชุมในปี 2547 - 2548 คือประเทศไทย

3.1 ข้อเสนอจากการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา ครั้งที่ 1 เกี่ยวกับแผนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ ในการส่งเสริมความตระหนักเรื่องอาเซียนในโรงเรียน

มีการรับรองแนวทางเชิงนวัตกรรมที่จะส่งเสริมความตระหนักเรื่องอาเซียนผ่านกิจกรรมที่มีอยู่แล้ว ดังนี้

(1) แผนปฏิบัติงานควรเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมความตระหนักเรื่องอาเซียนในโรงเรียนและให้จัดลำดับความสำคัญไว้ด้วย เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของอาเซียน และสอดแทรกอาเซียนศึกษาไว้ในหลักสูตรประถมและมัธยมศึกษา

(2) การรวมกิจกรรมอื่นๆ ที่มีใช้โครงการไว้ในแผนปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดจากประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อส่งเสริมความตระหนัก โดยผ่านการศึกษา และจะได้เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ประสานงานคณะกรรมการฯ ของแต่ละประเทศ

(3) ควรมีข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรจะมีรวมไว้ในแผนปฏิบัติงาน

(4) สำนักเลขาธิการอาเซียนควรจัดเตรียมร่างโครงสร้างของแผนปฏิบัติงานจัดส่งให้ผู้ประสานงานฯ แต่ละประเทศ ก่อนการประชุม ASCOE ครั้งที่ 3 ในปี 2547 โดยขอให้

เวียนให้ประเทศสมาชิกพิจารณา ภายใน 31 มกราคม 2547 เพื่อขอข้อคิดเห็น

(5) ควรให้รวมยุทธวิธีการระดมเรื่องแหล่งทุนตามที่สำนักเลขาธิการอาเซียนทำรายการไว้ให้อยู่ในร่างแผนปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความจำเป็นที่จะต้องมีส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกภูมิภาคอาเซียน เพื่อจะเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมที่มีความสนใจร่วมกัน

(6) สำนักเลขาธิการอาเซียน ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของอาเซียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องร่วมกัน

3.2 การรายงานสถานภาพโครงการต่าง ๆ ของ ASCOE

❖ **โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ** มี 2 โครงการ ดังนี้

(1) **โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 4 ซึ่งประเทศอินโดนีเซียรับเป็นเจ้าภาพระหว่างวันที่ 12-22 ตุลาคม 2546** ภายใต้หัวข้อ **“วัฒนธรรมข้ามชาติเพื่อความมั่นคงของอาเซียน” (Cross Culture for ASEAN Spirit and Solidarity)** ผู้เข้าร่วมโครงการประกอบด้วยนักเรียน และผู้ดูแลจากประเทศอาเซียน รวม 83 คน ซึ่งนับว่าเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง เนื่องจากกิจกรรมที่จัดขึ้นทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการ และทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์เรียนรู้โดยตรงระหว่างเพื่อนร่วมกลุ่ม นับเป็น

การส่งเสริมความตระหนัก และเอกลักษณ์ของอาเซียนให้เกิดขึ้นระหว่างเด็กนักเรียนอาเซียน

หนึ่ง ประเทศฟิลิปปินส์ จะเป็นเจ้าภาพการจัดโครงการฯ ครั้งที่ 5 ในปี พ.ศ. 2547

(2) **โครงการแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โอลิมปิกระดับประถมศึกษา ครั้งที่ 1 ของอาเซียน ซึ่งประเทศอินโดนีเซียเป็นผู้ริเริ่ม** ในการจัดโครงการดังกล่าวระหว่างวันที่ 17-23 ตุลาคม 2546 โดยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการทั้งหมด นับได้ว่าเป็นกิจกรรมระหว่างภูมิภาคที่เพิ่มคุณค่าให้แก่อาเซียน และมีผลให้นักเรียนมีพื้นฐานที่จำเป็นในการเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจใหม่ โดยที่ลักษณะกิจกรรมช่วยพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้เป็นตัวแทนของอาเซียนในการแข่งขันโอลิมปิกระดับนานาชาติด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในอนาคต โดยจะเป็นโครงการที่จัดอย่างต่อเนื่องในลักษณะหมุนเวียนการเป็นเจ้าภาพ สำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมโอลิมปิกอาเซียนครั้งต่อไปในปี พ.ศ. 2547 นั้น ขอให้ประเทศที่สนใจแจ้งความจำนงค์ก่อนการประชุม ASCOE ปี 2547

❖ **โครงการที่อนุมัติเรียบร้อยแล้ว** ได้แก่

โครงการสอดแทรกอาเซียนศึกษาในหลักสูตรระดับประถมและมัธยมศึกษา ของประเทศฟิลิปปินส์

ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) Terms of Reference : TOR การจัด

สัมมนา ระดับภูมิภาค เรื่อง **การสอดแทรกอาเซียนศึกษาไว้ในหลักสูตรระดับประถม และมัธยมศึกษา** ตามที่สำนักเลขาธิการอาเซียนเสนอ และขอให้สมาชิกอาเซียนให้ข้อคิดเห็นต่อร่าง TOR นี้ก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2546 เพื่อนำหารือกับมูลนิธิอาเซียนในเรื่องเงินทุนจัดกิจกรรมในรายละเอียดต่อไป

นอกจากนี้ประเทศฟิลิปปินส์ ต้องจัดส่งรูปแบบสื่อที่ปรับแก้ไขใหม่เวียนให้ประเทศสมาชิกพิจารณาภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2546 และประเทศสมาชิกส่งข้อคิดเห็นไปยังประเทศฟิลิปปินส์ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2546 หลังจากนั้นสำนักเลขาธิการอาเซียนจะช่วยปรับแก้ไขตารางข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการสอดแทรกอาเซียนศึกษาไว้ในหลักสูตรต่อไป

❖ โครงการที่รอดำเนินการ มี 2 โครงการ ดังนี้

(1) *โครงการศึกษาเปรียบเทียบเรื่องทักษะอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียนของประเทศมาเลเซีย*

เป็นการดำเนินการร่วมระหว่างศูนย์ VOCTECH ขององค์การซีมีโอ กับกระทรวงศึกษาธิการของประเทศบรูไนดารุสซาลาม เมื่อปี 2542-2543 โดยใช้ชื่อว่า **ทักษะอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการศึกษาและฝึกอบรมที่มีต่อทักษะอาชีพ** ตามความต้องการของตลาดแรงงานหรือความต้องการด้านอุตสาหกรรม ทั้งนี้ มูลนิธิอาเซียนเสนอให้มีการปรับแก้ไขโครงการให้เน้นการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์และสร้างศักยภาพ ซึ่งหากโครงการไม่ได้รับการพิจารณาเงินสนับสนุนจากมูลนิธิอาเซียน ขอให้สำนักเลขาธิการอาเซียนหารือกับประเทศมาเลเซียในฐานะเจ้าของโครงการจัดเตรียม Terms of Reference ของโครงการ เพื่อจัดประชุมระดับภูมิภาคเรื่องการสร้างศักยภาพ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และสอดคล้องกับลำดับความสำคัญของโครงการของมูลนิธิอาเซียน โดยจะมีการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะดำเนินโครงการนี้หรือไม่ในการประชุม ASCOE ครั้งต่อไป

(2) *โครงการส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวและการให้การต้อนรับระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน*

ผู้แทนประเทศไทยชี้แจงว่า เนื่องจากมีการปรับโครงสร้างใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการไทย หน่วยงานที่จะดูแลโครงการนี้ได้เปลี่ยนไปอยู่ภายใต้คณะกรรมการอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างไรก็ตามยังมีความสนใจที่จะดำเนินโครงการ โดยจะขอศึกษาในรายละเอียดของโครงการเพื่อปรับแก้ไขให้สอดคล้องกับลำดับความสำคัญของภูมิภาค ซึ่งจะหารือกับสำนักเลขาธิการอาเซียนพิจารณาแหล่งเงินทุนอื่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการต่อไป

3.3 การรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

ผู้แทนประเทศไทยรายงานถึงความก้าวหน้าในกิจกรรมของเครือข่ายมหา-

วิทยาลัยอาเซียน ตั้งแต่กันยายน 2545 ถึงกันยายน 2546 (ASEAN University Network : **AUN**) ว่ามีโครงการและกิจกรรมจำนวนมาก เช่น โครงการอาเซียนศึกษาระดับอุดมศึกษา โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา โครงการเครือข่ายข่าวสารข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัยอาเซียน โครงการวิจัยร่วมกัน ฯลฯ นอกจากนี้มีกิจกรรมอื่นๆ เช่น ASEAN Youth Cultural Forum, ASEAN Youth Speaker Forum รวมทั้งกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาอื่นๆ เช่น เกาหลี ญี่ปุ่น จีน อินเดีย รัสเซีย และกลุ่มประเทศ EU เป็นต้น

ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัย 17 แห่ง ในประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศเข้าร่วมใน **AUN** โดยมีสำนักเลขาธิการอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย

3.4 การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างกัน

❖ มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลำดับความสำคัญและอนาคตของ **ASCOE** ในการร่วมมือกับองค์กรในภูมิภาค เช่น ซีมีโอ ซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษาเพื่อการคุ้มครองสุขภาพพลานามัย เทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศ เกษตรกรรม การบรรเทาความยากจน วัฒนธรรมและภาษา โดยต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ของ **ASCOE** เป็นลำดับแรก ที่เน้นเรื่องการส่งเสริมความตระหนักของอาเซียนในโรงเรียน **ASCOE** ดังนั้นจึงต้อง

ตัดโครงการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสร้างความตระหนักในโรงเรียนออกไป และต้องแสวงหาข้อมูลจากซีมีโอ เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนของโครงการ โดยจะเป็นการร่วมดำเนินโครงการที่มีความสนใจร่วมกัน ทั้งในกรอบ **ASCOE** หรือ **SEAMEO**

สำหรับอนาคตการทำงานของ **ASCOE** เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดกับองค์กรซีมีโอมากขึ้นนั้น ควรได้พิจารณาและมีข้อตกลงร่วมกันในทางเลือก ดังต่อไปนี้

1. คงสถานภาพตามเดิม
 2. พิจารณาให้สำนักเลขาธิการอาเซียนและซีมีโอเข้าร่วมประชุม ประจำปี **ASCOE** และ **SEAMEO** เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและจะได้ไม่มีกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนกัน
 3. พิจารณาจัดประชุม **ASCOE** ในการประชุมของ **SEAMEO** ไปพร้อมๆ กัน ในอนาคตเพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย
 4. พิจารณาการปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่การรวม **ASCOE** ไว้ในโครงสร้างการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ (**SEAMEO-HOM**) ในกรณีนี้เพื่อเป็นไปตามภาระหน้าที่ของ **ASCOE** ต่อไป คณะทำงานชุดดังกล่าวจะต้องรายงานความก้าวหน้าของกิจกรรมต่างๆ ต่อ **SEAMEO-HOM** และคณะกรรมการประจำอาเซียน (**ASEAN Standing Committee**)
- ทั้งนี้ขอให้ผู้ประสานงาน **ASCOE** ของแต่ละประเทศพิจารณาเรื่องนี้ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2546 เพื่อจะได้นำปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ

ให้เสนอข้อคิดเห็นก่อนการประชุม ASCOE ครั้งต่อไป

❖ การพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ **โครงการและกิจกรรมในอนาคต** ในลักษณะของการ **ออกค่าใช้จ่ายร่วมกัน** (cost-sharing) ซึ่งประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ อาจไม่ได้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด แต่สำหรับประเทศที่มีความพร้อมและมีความสนใจร่วมกันจะมีโอกาสเข้าร่วมในโครงการ

❖ นอกจากนี้ประเทศอินโดนีเซีย ได้เสนอให้ชื่อย่อของคณะกรรมการอาเซียน ด้านการศึกษา (ASCOE) เปลี่ยนเป็น ACE เพื่อจะได้สอดคล้องกับชื่อย่อของคณะกรรมการอาเซียนชุดอื่นๆ เช่น ASEAN Committee on Women (ACW) และ ASEAN Committee on Disaster Management (ACDM) เป็นต้น

3.5 การปรึกษาหารือกับผู้แทนองค์การ ซีมีโอ (SEAMEO)

Dr. Arief S. Sadiman **ผู้อำนวยการองค์การ SEAMEO** ซึ่งได้รับเชิญให้เข้าประชุม ในฐานะผู้สังเกตการณ์ได้นำเสนอ **วิสัยทัศน์ภารกิจ และทางเลือกความร่วมมือ** ระหว่างศูนย์ต่างๆ ของซีมีโอกับคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องของอาเซียน ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความสนใจ ทั้งนี้ที่ประชุมได้รับทราบเรื่อง SEAMEO เพิ่งลงนามความตกลงร่วมกันกับมูลนิธิอาเซียน และ UNESCO ที่จะช่วยเหลือประเทศสมาชิกอาเซียน/ซีมีโอ ในการยกระดับคุณภาพด้านการสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษา

โดยใช้ ICT และการพัฒนาเครือข่ายโรงเรียน School-Net โดยจะร่วมกันศึกษาถึงรายละเอียดของกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่และที่รอดำเนินการ เพื่อจะได้นำไปสู่การดำเนินงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3.6 การประชุมครั้งต่อไป

การจัดประชุม **ASCOE ครั้งที่ 3** มีกำหนดที่กัวลาลัมเปอร์ **ประเทศมาเลเซีย** ปลายเดือนสิงหาคม หรือต้นเดือนกันยายน 2547 ก่อนการถือศีลอดของชาวมุสลิม ทั้งนี้กำหนดวันที่แน่นอนจะแจ้งให้ทราบต่อไป

4. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้แทนไทย

4.1 การประชุมคณะกรรมการอาเซียน ด้านการศึกษา ครั้งที่ 2 นี้ ประเทศเจ้าภาพ ได้จัดกิจกรรม 2 โครงการให้ตรงกัน คือ โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนอาเซียนระดับมัธยมศึกษาครั้งที่ 4 และโครงการแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โอลิมปิกระดับประถมศึกษาครั้งที่ 1 โดยกำหนดให้ผู้เข้าประชุม ASCOE ได้ชมกิจกรรมที่เป็นผลงานของนักเรียน ในวันที่ 22 ตุลาคม 2546 ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดโครงการ **แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของผู้จัด** ที่สามารถจัดกิจกรรมอาเซียนหลายอย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความเป็นอาเซียนร่วมกัน

4.2 การที่ที่ประชุมได้เชิญผู้อำนวยการองค์การซีมีโอเข้าร่วมประชุมด้วยในฐานะ

ผู้สังเกตการณ์นั้น นับว่าเป็น**ประโยชน์**ต่อการประชุมอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ ก็คือเจ้าหน้าที่การศึกษาของแต่ละประเทศที่ได้เข้าร่วมประชุมทั้งของอาเซียนและซีมีโอมาแล้ว จึงมีความคุ้นเคยกัน และได้มาร่วมกันพิจารณา**ความร่วมมือที่จะสามารถปฏิบัติงานในอนาคตร่วมกันได้** เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของภูมิภาคในอนาคต

4.3 ประเทศเจ้าภาพ จัดให้ผู้เข้าประชุมไปศึกษาดูงานโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 2 แห่ง ซึ่งแห่งแรกเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของรัฐบาล เป็นโรงเรียนที่สมาคมผู้ปกครองให้เงินสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างความเสมอภาคให้แก่นักเรียน จึงได้รับเลือกเป็นโรงเรียนในเครือข่าย QEE ขององค์การซีมีโอ และมีข้อตกลงร่วมมือกับโรงเรียนมัธยมของประเทศฟิลิปปินส์ด้วย

โรงเรียนอีกแห่ง เป็นโรงเรียนเอกชนซึ่งผู้ก่อตั้งคือ Mr. Buya Hamka ในลักษณะของมูลนิธิ เพื่อให้การศึกษาแก่ชาวมุสลิม ได้รับเงินสนับสนุนจากคณะกรรมการโรงเรียนที่ประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนเป็นส่วนใหญ่เช่นกัน จึงมีห้องเรียนที่ทันสมัยและเป็นโรงเรียนเครือข่ายซีมีโอเช่นกัน การจัดห้องเรียนมีนักเรียนห้องละไม่เกิน 30 คน ทำให้ครูได้ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงและสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 ในปี 2547 ซึ่งประเทศมาเลเซียจะเป็นเจ้าภาพจัดประชุม ASCOE ครั้งที่ 3 นั้น **ประเทศไทยจะต้องทำหน้าที่เป็นประธานการประชุม โดยมีกำหนดวาระ 2 ปี คือ ปี 2547 และ ปี 2548** สำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดประชุม ASCOE หมุนเวียนตามลำดับอักษรนั้น ประเทศไทยจะต้องเป็น**เจ้าภาพจัดประชุม ASCOE ครั้งที่ 6 ในปี 2550** □

ส่วนหนึ่งของการแสดง
ในพิธีเปิดการประชุมคณะกรรมการ
อาเซียนด้านการศึกษา ครั้งที่ 2
ที่จาการ์ตา อินโดนีเซีย

การประชุมสัมมนาระหว่างชาติ

เรื่อง

“Protecting the rights of street children : Combating HIV/AIDS and discrimination”

ประเสริฐ ตันสกุล*

บทนำ

การประชุมสัมมนาระหว่างชาติ เรื่อง “Protecting the rights of street children : Combating HIV/AIDS and discrimination” ครั้งนี้ จัดขึ้นระหว่างวันที่ 3-5 ธันวาคม 2546 ณ โรงแรม Salam เมือง Bamako ประเทศมาลี เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อป้องกันโรคเอดส์ตามกรอบนโยบายของ UNAIDS/UNESCO ที่เน้นในกลุ่มเป้าหมายเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ทั้งกลุ่มเยาวชนที่ได้รับผลกระทบและเยาวชนที่ติดเชื้อ โดยเฉพาะเน้นทางด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ตกอยู่ในสภาวะยากลำบาก (Children in difficult circumstances) ซึ่งเป็นการประชุมที่ดำเนินสืบเนื่องมาจากการประชุมสองครั้งก่อนที่จัดขึ้นที่ เมือง Bamako ประเทศมาลี ระหว่างวันที่ 23-25 มิถุนายน 2546 และที่ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย ระหว่างวันที่ 15-18 กันยายน 2546

วัตถุประสงค์ของการประชุมโดยสรุป คือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านป้องกันการติดเชื้อเอดส์ในเด็กกลุ่มเรื้อรังและเด็กที่ใช้ชีวิตตามท้องถนน ที่เรียกว่า Street children ร่วมกันพิจารณา **โครงการที่มีประสิทธิภาพ**ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมสัมมนา และพิจารณาแนวทางเสริมสร้างให้เกิดการ **ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด**ขึ้นในระหว่งองค์กรที่ทำงานลักษณะเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินการพัฒนา และการติดตามผลการดำเนินงานด้านการให้การศึกษาเพื่อป้องกันโรคเอดส์แก่เด็กในสภาวะยากลำบาก ให้เป็นไป **อย่างมีประสิทธิภาพ**

ผู้เข้าร่วมประชุมเป็นผู้แทนรัฐบาล และองค์กรต่างๆ จากแอฟริกา จำนวน 5 ประเทศ จากเอเชีย จำนวน 3 ประเทศ นอกนั้นเป็นผู้แทนจากองค์กรในเครือข่ายประชาชาติ

* ผู้เชี่ยวชาญด้านสารเสพติดและโรคเอดส์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.

ซึ่งได้แก่ UNAIDS, UNICEF, UNFPA, UNDP, WFP พร้อมด้วยผู้แทนจากสำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส และ บามาโก รวมทั้งสิ้น 50 คน

สรุปสาระสำคัญของการประชุม

1. **รัฐบาลของประเทศมาลีได้ให้ความสำคัญ**ในการจัดประชุมสัมมนาครั้งนี้ โดยที่สตรีหมายเลขหนึ่ง คือ ภริยาของ ประธานาธิบดีแห่งประเทศมาลี (Ms Toure Lobbo Traore) ให้เกียรติเป็นประธานในการ เปิดการสัมมนา

2. การนำเสนอเอกสารของผลการประชุมร่วมเอเชียแอฟริกาในการประชุมสองครั้ง ก่อน เพื่อให้มีการรับรอง โดยผู้แทนประเทศไทยได้ขอให้แก้ไขคำอธิบายประกอบตัวเลข จำนวนผู้ติดเชื้อในประเทศไทย และจำนวนเด็ก ที่คาดว่าจะเป็นกำพร้าเนื่องมาจากเอดส์ซึ่ง ทำให้ตีความข้อมูลผิดเพี้ยนไป ให้ถูกต้องตรงกับข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข

3. การพิจารณาประเด็นสำคัญต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.1 การทำความเข้าใจร่วมกัน เรื่อง **“ขอบข่ายและคำจำกัดความของ Street children”** ซึ่งให้หมายถึง เยาวชนในวัยเรียน อายุประมาณ 5-18 ปี ที่เร่ร่อนอาศัยกินอยู่ หลับนอนตามริมถนน หรือเด็กเร่ร่อนไม่มีที่อยู่ เป็นหลักแหล่ง (children in the street) กับเด็ก ที่มีที่อยู่อาศัย แต่ใช้เวลาหารายได้ตามท้องถนน จากบุคคลผู้สัญจรไปมา (children of the street) ซึ่งประเทศต่างๆ เห็นพ้องกันว่า ยังขาดข้อมูล

ที่ชัดเจนเกี่ยวกับจำนวนเด็กที่จัดอยู่ในข่ายคำ จำกัดความนี้ โดยเฉพาะชื่อเรียกเด็กกลุ่มนี้ ในแต่ละประเทศก็แตกต่างกันไป ซึ่งชื่อที่ใช้ เรียกเด็กกลุ่มนี้เองก็มีปัญหาเรื่องการสร้าง **“ตราบาป”** ได้เหมือนกัน เช่น **“เด็กข้างถนน”** **“เด็กเร่ร่อนจรจัด”** เป็นต้น สำหรับประเทศไทย เด็กเหล่านี้มักจะหมายถึง **“เด็กขายพวงมาลัย (flower sellers)”** หรือ **“เด็กขายหนังสือพิมพ์ (daily newspaper sellers)”** หรือ **“เด็กไม่มีหลักแหล่งแน่นอน (displaced children)”**

3.2 การพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่ ทำให้เด็กเหล่านั้นต้องมาใช้ชีวิตเร่ร่อนอยู่ ตามท้องถนน โอกาสที่ต้องเผชิญกับความเสีง ต่อการติดเชื้อเอดส์ และโอกาสที่จะได้รับความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ เพื่อป้องกันตนเอง และโอกาสในการเข้าถึง บริการด้านสุขภาพอนามัยเยี่ยงเด็ก ทั่วไปในระบบโรงเรียน

3.3 การพิจารณาด้าน**มาตรการป้องกัน** โดยมีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง ถึงวิธีการให้ความช่วยเหลือ และวิธีการเข้าถึง เด็กเหล่านี้ ซึ่งมีความยุ่งยากมาก เนื่องจากเด็ก เหล่านี้มีความหวาดระแวงสูง ไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่ ของรัฐ โดยเฉพาะตำรวจ แต่จะไว้วางใจองค์กร เอกชน องค์กรการกุศลต่างๆ ไว้วางใจกลุ่มกันเอง การจำแนกว่าใครติดเชื้อ หรือไม่ติดเชื้อบ้าง เพื่อให้การช่วยเหลือที่เหมาะสมทำได้ยาก ซึ่งที่ ประชุมมีความเห็นว่า องค์กรเอกชนมีโอกาส ดีมากที่จะเข้าถึงเด็กกลุ่มนี้ หากมีการร่วมมือ กันอย่างจริงจังระหว่างองค์กรเอกชน กับองค์กร

ภาครัฐ ก็จะสามารถดำเนินการช่วยเหลือ และ ป้องกันการติดเชื้อในเด็กกลุ่มนี้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น **ควรให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือระหว่างสื่อมวลชน องค์กรเอกชน และสถาบันของรัฐที่จะต้อง ร่วมกันรับผิดชอบอย่างจริงจัง**

3.4 การอภิปรายถึงมาตรการตรวจคัดจำแนกผู้ติดเชื้อ (screening test) ตาม คำเสนอของบางประเทศ ว่า เป็นวิธีการหนึ่ง ที่จะช่วยให้เด็ก ๆ ได้รับความช่วยเหลือ ดูแล ได้อย่างถูกต้อง และช่วยให้เขากลับคืนเข้าสู่ ครอบครัว และสังคมตามปกติได้

3.5 การพิจารณาถึงความเชื่อมโยงระหว่างองค์กรต่าง ๆ ว่า จะช่วยให้ทุกประเทศ ได้รับความช่วยเหลือทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเทคนิค และด้านเงินทุนด้วย โดยเฉพาะ การศึกษานอกระบบ (non-formal) กับในระบบ (formal) หากมีการประสานความคิด และวิธีการเพื่อถ่ายเทประสบการณ์สู่ทั้งสอง ส่วนได้ จะเป็นประโยชน์ต่องานป้องกันเด็ก กลุ่มนี้เป็นอย่างมาก ดังนั้น **การให้ผู้มีผลประโยชน์ร่วม (beneficiaries) เข้ามามี ส่วนร่วมด้วยตั้งแต่ต้นจะเป็นประโยชน์มาก**

3.6 การพิจารณาถึงอุปสรรคของการพัฒนาความร่วมมือในลักษณะเครือข่าย คือ การจัดสรรทรัพยากร (resource mobilization) ซึ่งมักจะพบเสมอ ๆ ว่ามีการ “แก่งแย่ง” (competition) ระหว่างองค์กร* เกิดขึ้น เป็น

อุปสรรคสำคัญของการร่วมมือระหว่างกัน ทั้งนี้ มีการนำเสนอถึงการร่วมมือกันระหว่างองค์กร จะต้องยึดมั่นอยู่กับหลัก 3 ประการ คือ

- (1) ความปรารถนาอย่างแท้จริงที่จะร่วมมือกัน (Desire to work together)
- (2) ต้องให้ความเคารพซึ่งกันและกัน (mutual respect) ไม่ใช่เอาดีด้วยวิธีให้ร้าย
- (3) ต้องร่วมกันคิดหาวิธีการไปสู่เป้าหมายร่วม ด้วยกัน

3.7 การพิจารณาเรื่องการแก้ปัญหาเด็กในท้องถนน โดยเห็นว่า ควรพิจารณา ยุทธศาสตร์การป้องกันไม่ให้เด็กออกจาก บ้านมาเร่ร่อนตามถนน ไปพร้อมๆ กับการหาทางเอาเด็กออกไปจากท้องถนนด้วย มี ผู้เสนอแนะให้จัดตั้งเป็นศูนย์รับฟังปัญหา หรือศูนย์พักพิงสำหรับเด็กเหล่านี้ แล้วจัด กิจกรรมแทรกความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และเรื่องการป้องกันเอดส์เข้าไปด้วย โดยจัดทำ หลักสูตรเนื้อหาอย่างรอบคอบ ให้เข้ากับธรรมชาติ ของเด็กประเภทนี้ และเน้นการใช้เพื่อนเป็น แหล่งความรู้ (peer educator) ใช้กติกาเบาๆ ของการแข่งขัน หรือเกมส์สนุกๆ เพื่อสร้างวินัย ไปด้วย

3.8 มีความเห็นพ้องต้องกันว่า ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรจะดำเนินงาน เพื่อการขยายผลของการประชุมครั้งนี้ต่อไป ให้เป็นรูปธรรม □

การประชุม

สุดขั้วกว่าด้วยสังคมสารสนเทศ : การสร้างสังคมความรู้จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ

ดร. ปรียานุช จรรย์วิทยานนท์*

บทนำ

การประชุมสุดยอดว่าด้วยสังคมสารสนเทศ : การสร้างสังคมความรู้จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ (The World Summit on the Information Society (WSIS) : High-Level Symposium on “Building Knowledge Societies – from Vision to Action”) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 10 - 12 ธันวาคม 2546 ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งการประชุมในครั้งนี้เน้นความสำคัญในประเด็นต่อไปนี้

1. เสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดและการพูด
 2. การเข้าถึงการศึกษาเชิงคุณภาพ
 3. การเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและทางภาษา
 4. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้
- ผู้เข้าร่วมฯ** ประกอบด้วย **บุคคลสำคัญจากประเทศต่าง ๆ** เช่น นาย Koichiro Matsuura ผู้อำนวยการใหญ่องค์การยูเนสโก นาย Kofi Annan เลขาธิการใหญ่องค์การสหประชาชาติ ประธานาธิบดีแห่งสมาพันธ์รัฐ

สวิส ตูนิเซีย อียิปต์ อิหร่าน ฟินแลนด์ ลัตเวีย โมแซมบิก นายกรัฐมนตรีปากีสถาน ฝรั่งเศส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งประเทศไทยนิวซีแลนด์ เป็นต้น

สรุปสาระสำคัญของการประชุม

1. การจัดประชุมในครั้งนี้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของโลกแห่งข่าวสาร ข้อมูลและเทคโนโลยีการสื่อสาร รวมถึง internet ด้วย ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารเหล่านี้ เป็นการปฏิบัติที่สำคัญของโลกยุคใหม่ ที่ต้องการความรู้ ความมีทักษะ การบริการ และผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ดังนั้น WSIS จึงอาจจะเข้าไปมีบทบาทสำคัญร่วมกับประเทศต่าง ๆ ในการร่วมให้ความสนับสนุนในประเด็นเหล่านี้ได้ โดยมีภารกิจสำคัญ คือ การส่งเสริมการกระจายความรู้ การสร้างความมีศักยภาพในสังคม ทั้งนี้เพื่อสร้างความสะดวก

* รองผู้แทนถาวรไทยประจำยูเนสโก กรุงปารีส

และความง่ายในการกระจายความรู้ ซึ่งอาจจะไม่ใช่ในรูปแบบดิจิทัลเสมอไป

2. มีความเห็นพ้องต้องกันว่า **เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT)** จะต้องถูกนำไปใช้เพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่สังคม ช่วยแก้ปัญหาความยากจน รวมทั้งเพื่อเร่งให้ประสบผลสำเร็จใน Millennium Development Goals รูปแบบการสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมอาจกระทำโดยผ่านทางโครงการพัฒนาต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัย **ความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย** ทั้งจากหน่วยสังคมและฝ่ายเทคนิค อันจะนำมาสู่การประสานกันอย่างเหมาะสมระหว่างกฎเกณฑ์ทางเทคโนโลยีและคุณค่าของมนุษย์ โดยมีจิตสำนึกในการร่วมสร้างความสมานฉันท์ในสังคมโลกและระหว่างเพื่อนมนุษย์ สิ่งเหล่านี้เป็นตัวแปรสำคัญในการสร้างความหลากหลายให้กับสังคม **ICT มีศักยภาพในตัวเอง ในการสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และการศึกษา** ดังนั้น **นวัตกรรมทางเทคโนโลยีการสื่อสาร** จะต้องเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงความรู้ **ประการสำคัญของสังคมแห่งความรู้** คือ การสร้างสังคมแวดล้อมที่มีศักยภาพที่จะสามารถรองรับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร อันจะส่งผลทำให้วัตถุประสงค์เหล่านี้ประสบความสำเร็จ รวมถึงจะต้องสร้างการเข้าถึงในเทคโนโลยีในหลายๆ ระดับของสังคม ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างและสนับสนุนสังคมแห่งการติดต่อสื่อสาร

โดยรวมแล้ว**ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารได้เปิดเวทีแห่งการสร้างสรรค์ให้กับมวลมนุษย** สร้างความหลากหลายและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับระดับของการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในแต่ละชุมชนนั้นๆ ด้วย ดังนั้น **การสนับสนุนการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการรักษา ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้**

3. **การกำหนดแผนปฏิบัติการของ WSIS** สามารถดำเนินการได้หลายประการ เช่น การส่งเสริมการลงทุนทางด้านการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาส่งผลกระทบต่อสังคมในอนาคต สร้างระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง สร้างการศึกษาตลอดชีวิต ส่งเสริมการศึกษาเชิงคุณภาพในทุกสาขาวิชา สร้างโครงการเรียนรู้ที่มีการสอดแทรก ICT เช่น การศึกษาทางไกล การใช้ห้องสมุดแบบเทคโนโลยีสมัยใหม่

4. ในการประชุมครั้งนี้เห็นว่า**ความรู้มีรูปแบบที่หลากหลาย** ก่อตัวมาจากหลายต้นกำเนิดและมีความหมายแตกต่างออกไปตามแต่สถานการณ์ และแต่ละสังคม ดังนั้นจะต้องตีความคำว่า **“ความรู้”** โดยเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ประเพณี และชาติพันธุ์ ด้วยเหตุผลนี้ **นโยบายและโครงการต่างๆ จึงต้องคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม** ทั้งยังต้องมี**เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด และความคิด** ด้วยวิธีการทางประชาธิปไตย รวมทั้ง**การเคารพในทรัพย์สินทางปัญญา** เหล่านี้เป็น**เงื่อนไขสำคัญในการสร้างสังคมเปิดและสังคมแห่งความรู้** □

คำย่อ...มีความหมาย

ไพศาล วิชาลาภรณ์*

ในการดำเนินงานความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการที่มีต่อองค์กรหรือหน่วยงานในต่างประเทศนั้น มีคำย่อ อยู่หลายคำที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย สาเหตุที่นิยมใช้คำย่อนั้น อาจมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน เป็นต้นว่า คำเต็มของคำนั้นยาวเกินไปที่จะเรียกชื่อเต็ม คำย่อของคำนั้นเป็นคำที่คุ้นเคยโดยใช้เรียกกันมาเป็นระยะเวลาอันนาน...นานจนบางครั้งเกือบจะลืมไปแล้วว่าคำย่ออย่างนี้มีคำเต็มว่าอย่างไร คำย่อนั้น เป็นคำย่อที่ได้รับค่านิยมในการเรียกมากกว่าที่จะใช้คำเต็ม คำย่อนั้นเมื่อเรียกแล้วดูเหมือนจะช่วยทำให้เกิดความรู้สึกเข้าใจได้ดีมากกว่าที่จะใช้ชื่อที่เป็นคำเต็มเสียอีก หรืออะไรในทำนองนี้ จะอย่างไรก็ตามคำย่อเหล่านี้....ล้วนมีชื่อเต็ม และมีความหมายในตัวของแต่ละคำทั้งสิ้น

เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจในคำย่อทั้งหลายเหล่านี้ที่มากยิ่งขึ้น จึงขอแนะนำคำย่อ และคำเต็ม พร้อมความหมายเป็นภาษาไทยของคำที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการมาเรียนไว้เพื่อเป็นข้อมูลโดยสังเขป ดังนี้:-

UNESCO : United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ <ตั้งอยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส>

SEAMEO : Southeast Asian Ministers of Education Organization
องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ASEAN : The Association of South - East Asian Nations
สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

APEC : Asia Pacific Economic Cooperation
ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก

SEAMEC : Southeast Asian Ministers of Education Council
สภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

SEAMES : Southeast Asian Ministers of Educational Secretariat
สำนักเลขาธิการองค์การซีมีโอ

BIOTROP : SEAMEO Regional Centre for Tropical Biology
ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยชีววิทยาเขตร้อนของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่เมืองโบกอร์ ประเทศอินโดนีเซีย>

CHAT : SEAMEO Regional Centre for History and Tradition
ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์และประเพณีของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่ย่างกุ้ง ประเทศพม่า>

* หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศระหว่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

- INNOTECH** : SEAMEO Regional Centre for Education Innovation and Technology
ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของ ซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่เกซอนซิตี ประเทศฟิลิปปินส์>
- RECSAM** : SEAMEO Regional Centre for Education in Science and Mathematics
ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาวិทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่ป็นัง ประเทศมาเลเซีย>
- RELC** : SEAMEO Regional Language Centre
ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยภาษาของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์>
- RETRAC** : SEAMEO Regional Training Centre
ศูนย์ระดับภูมิภาคเพื่อการฝึกอบรมของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่โฮจิมินห์ ประเทศเวียดนาม>
- RIHED** : SEAMEO Regional Institute for Higher Education and Development
ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการอุดมศึกษา และการพัฒนาของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่กรุงเทพ อาคารสำนักงานคณะกรรมการการ-อุดมศึกษา ถนนศรีอยุธยา>
- SEAMOLEC** : SEAMEO Regional Centre for Open Learning
ศูนย์ระดับภูมิภาคสำหรับการเรียนรู้แบบเปิดของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่จาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย>
- SEARCHA** : SEAMEO Regional Centre for graduate study and Research in Agriculture
ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาและวิจัยทางด้านเกษตรกรรมของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่ลอสบานอส ประเทศฟิลิปปินส์>
- SPAFA** : SEAMEO Regional Centre for Archaeology and Fine Arts
ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยโบราณคดี และวิจิตรศิลป์ ของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่เทเวศร์ กรุงเทพฯ>
- VOCTECH** : SEAMEO Regional Centre for Vocational and Technical Education
ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษา ด้านเทคนิค และอาชีวศึกษาของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่บรูไนดารุสซาลาม>
- TROPMED** : SEAMEO Regional Tropical Medicine and Public Health Network
เครือข่ายระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อน และสาธารณสุขของซีมีโอ <ตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ>
- UN** : United Nations Organization
องค์การสหประชาชาติ
- UNDP** : United Nations Development Programme
โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ
- UNICEF** : United Nations Children's Fund
องค์การกองทุนเด็กแห่งสห-ประชาชาติ
- WTO** : World Trade Organization
องค์การอนามัยโลก
- FAO** : Food and Agriculture Organization
องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

WHO	: World Health Organization องค์การอนามัยโลก	ICDE	: International Council on Distance Education สภาระหว่างประเทศด้านการ ศึกษาทางไกล <ตั้งอยู่ที่ประเทศ นอร์เวย์>
ILO	: International Labour Organization องค์การแรงงานระหว่างประเทศ	ACCC	: Associate of Canadian Community College สมาคมวิทยาลัยชุมชนแห่งแคนาดา <ตั้งอยู่ที่โตรอนโต ประเทศ แคนาดา>
ITU	: International Telecommunication Unit สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ	SEDF	: SEAMEO Educational Development Fund กองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของ ซีมีโอ
MOU	: Memorandum of Understanding บันทึกความเข้าใจ	HOM	: High Officials Meeting การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส (ระดับ ปลัดกระทรวง) ของประเทศ สมาชิกซีมีโอ
EU	: European Union สหภาพยุโรป	FOM	: SEAMEO Financial Operation Manual คู่มือปฏิบัติการด้านการเงินของ ซีมีโอ
COSD	: ASEAN Committee on Social Development คณะกรรมการอาเซียนด้านการ พัฒนาสังคม	SEDB	: SEAMEO Education Development Bond พันธบัตรการพัฒนาทางการศึกษา ของซีมีโอ
ASCOE	: ASEAN Committee on Education คณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา	CIDA	: Canadian International Development Agency องค์การพัฒนาระหว่างประเทศ แห่งแคนาดา
COCI	: ASEAN Committee on Culture and Information คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วย วัฒนธรรมและสนเทศ		
AUN	: ASEAN University Network โครงการเครือข่ายมหาวิทยาลัย อาเซียน		
ERIC	: English Resource and Instruction Centre ศูนย์พัฒนาการเรียน-การสอน ภาษาอังกฤษ		
ADB	: Asian Development Bank ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย		
ASEAN+3	: Asian-China, Japan and The Republic of Korea Relationship ความสัมพันธ์อาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี		

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ ของกระทรวงศึกษาธิการ	
<p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูล ความเคลื่อนไหว รวมทั้งความคืบหน้าของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในงานด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ 2. เพื่อเป็นแหล่งรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับใช้ในการสืบค้น อ้างอิง ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป 3. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ ในอันที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศในอนาคต 	<p>ผู้จัดการ</p> <p>นายมานะ ภรแก้วจันทร์</p> <hr/> <p>ที่ปรึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ - รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฝ่ายต่างประเทศ <hr/> <p>บรรณาธิการ</p> <p>นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ</p>
<p>กำหนดออก</p> <p>ปีละ 4 ฉบับ ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม, เมษายน-มิถุนายน, กรกฎาคม - กันยายน และตุลาคม - ธันวาคม</p>	<p>ผู้ช่วยบรรณาธิการ</p> <p>นายไพศาล วิชาลาภรณ์ นางพิมพ์วิรัชญ์ เมืองนิล นางอุทัยวรรณ โชคบุญยสิทธิ์ นายอนันท์ ไร่ดี</p>
<p>สำนักงาน</p> <p>สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2628-5646-9 โทรสาร 0-2281-0953</p>	<p>คณะกรรมการจัดทำวารสาร</p> <p>นายไพศาล วิชาลาภรณ์ นางอรชชาติ สืบสิทธิ์ นางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ นายมานะ ภรแก้วจันทร์ นางยุวดี ภูริโกไคย</p>

THE BULLETIN ON INTERNATIONAL COOPERATION OF THE MINISTRY OF EDUCATION

Objectives

1. To disseminate updated summaries on the work of the Ministry of Education and collaborating organizations on international cooperation
2. To serve as a reference point and platform to Stimulate further research into specific programmes and activities
3. To promote the exchange of ideas and information to develop future cooperation

Date of Issue

The Bulletin is a quarterly periodical issued in January, April, July and October.

Office

Bureau of International Cooperation,
office of the Permanent Secretary,
Ministry of Education, Ratchadamnoen
Nok Avenue, Bangkok 10300, Thailand.
Tel. 0 2628 5646-9
Fax 0 2281 0953

Manager

Mana Pornkaewchan

Advisors

- Permanent Secretary, Ministry of Education
- Deputy Permanent Secretary for Education (Foreign Affairs)

Editor

Churairat Sangboonnam
Director, Bureau of International Cooperation

Assistant Editors

Paisal Wisalaporn
Phimwarat Muangnil
Utaivan Chokbunyasit
Anan Raidee

Editorial Board

Paisal Wisalaporn
Orachart Suebsith
Duriya Amatavivat
Yuwadde Pooriphokhai
Mana Pornkaewchan

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวง
ศึกษาธิการ จัดพิมพ์ทุกๆ 3 เดือน นน่งงานที่สนใจ
สามารถขอรับเป็นสมาชิกได้โดยทำหนังสือถึงสำนัก
ความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. กระทรวงศึกษาธิการ
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10300

*The Bulletin on International Cooperation of The Ministry
of Education is a quarterly periodical publication.
Correspondence should be addressed to the Bureau of
International Cooperation, Ministry of Education, Bangkok
10300, Thailand.*

บทความและภาพที่ไม่สงวนลิขสิทธิ์ อาจนำไปจัดพิมพ์ในนิตยสารโดยไม่ขอรับอนุญาต “จากวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ
ของกระทรวงศึกษาธิการ” พร้อมทั้งใส่ชื่อผู้เขียน/ผู้แปล และฉบับที่พิมพ์ และโปรดจัดส่งงานพิมพ์นั้นไปยังบรรณาธิการวารสาร
ความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จะเป็นไปได้ด้วยดี ก็ต้องอาศัยความเข้าใจอันดี
และโลกทัศน์ที่เปิดกว้างระหว่างปัจเจกบุคคลที่มีอิสระเสรีของทุกชาติ ทุกภาษา
โดยวัฒนธรรมจะเป็นหนึ่งในบรรดาฐานรากของความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์